

Közélet, közérzet, kultúra

ERZSÉBETVÁROS

ERZSÉBETVÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK HAVONTA MEGJELENŐ INGYENES LAPJA

2022/5

ujsag@erzsebetvaros.hu

www.erzsebetvaros.hu

Erzsébetváros Hírei

Rezsimek, betonba öntve

„Politikai térhasználat” – ezzel a praktikus, bizarr mivoltában is tárgyyszerű kifejezéssel írja körül egy szakfolyóirat a város frekventált helyein dúló emlékműháborút. Annak kiemelt frontvonala az úgynevezett Felvonulási tér (a promenád), manapság éppen Ötvenhatosok terének hívják. Ott volt az egykori Lízse, amelyre derékszögben futott rá a Magyarok Nagyasszonyának temploma. Működött színház is a park mellett, története során favázas Aréna mozitól Erzsébetvárosi Színházig, Béke Színházig és persze Városligeti Színházig sok minden volt. De jött a nagy Sztálin, jött a nagy félelem, hogy a népek tanítójának szobrát itt és csakis a ligetben lehet felállítani. 1951-ben a parkot 360 méter hosszan, 85 méter

szélességben kiirtották, a ligetet beljebb tolták. A keletkező térszerű képződménybe (Felvonulási tér) beletömtek hatvanezer négyzetméter követ, 48 ezer négyzetméter betont, tízezer négyzetméter aszfaltot, hogy az átalakítás végeredményeként megszülessen a népnyelv által ismert „Csizma tér”.

A Csizma téren némi átalakítás után (az emelvényből dísztribün lett) sokáig vonulgatott fel-alá a pesti nép, szobrok dőltek, kormányok jöttek-mentek. Eltűntették a kommunizmus szimbólumait, a vörös lobogós matrózt, amely plakátalakból lett bronzszobor, '89-ben drótkötélre tették és elvitték Lenint. Nemzeti Színház többször épült volna. Mindig lefűjték. Lefulladt a Medgyessy által állított „guruló homokóra”, amely uniós

tagságunk közeledtét mérte. (Pedig most szükség lenne rá, kifelé gurulva az unióból.) És megszületett a történelem szubsztanciája és célja, a Múzeumi Mélygarázs.

A Felvonulási tér delejesen vonzza a legelterjedtebb indíttatású rezsimeket, mindegyik betonba gyömöszölné magát. És ez még csak a liget – a Hősök teréig jobb, ha nem megyünk. A történelmi blaszfémia a csúcán ott a hét vezér, a fölöttük csapoló Gábrriel arkangyallal. Az arkangyal zavartan integet. Hogy kerülök én ide? Ki ez a hét bundás alak? Honnan jönnek és hová mennek? Miért nem tudnak a magas lóról leszállni?

Buják Attila

Cikkünk az 5. oldalon

A LEGNÉPSZERŰBB MUZEÁLIS INTÉZMÉNY: A DOHÁNY UTCAI ZSINAGÓGA **4**

FORGALOMCSILLAPÍTÁS: ÚJ INTÉZKEDÉSEK VÁRHATÓK **7**

CSILLÁRMŰZEUMOT ERZSÉBETVÁROSBA! **10**

AMIKOR HIRTELEN CSEND LESZ **11**

Razzia Erzsébetvárosban

Nincsenek rohamrendőrök golyóálló mellényben, nincsenek berúgott ajtók, senki sem kiabál a jelvényét villogtatva: a valóságban egy hétféle razzia sokkal békésebb esemény, mint a filmekben.

Ami nem azt jelenti, hogy lenne időnk unatkozni: az éjszaka közepén érkezik meg a bulinegyed egyik jól ismert szórakozóhelyére ötven egyenruhás. Másodpercek alatt elfoglalják a helyet, onnan ember ellenőrzés nélkül már ki nem léphet.

A rendőrök olajozottan dolgoznak, roppant udvariasan, szinte már kedvesen kérnek igazolványt. A bulizók pedig minden vita nélkül mutatják; az sem tiltakozik, aki „ruházatátvizsgáláson” esik át: tudomásul veszi, hogy a rend fenntartása némi kellemetlenséggel jár. Esetleg azzal, hogy egyeseket átmenetileg kivonnak forgalomból. Mondjuk, mert a zsebükben vagy a táskájukban talált anyag kábítószergyanús, és ezt a gyanút a mobil labor is igazolja. Vagy, mert az ellenőrzés

során kiderül, hogy körözés alatt állnak. Az érintetteket bilincsből az autóhoz kísérik, a csapat halad tovább, egy olyan szórakozóhelyre, ahol a bejelentések szerint túl drágán mérik az italt és a hölgyek bájait.

És most már tényleg kezd olyanná válni az este, mint egy film. A bár vendégei hunyorogva nézik a hirtelen jött lámpafényben, mennyire lehangelő a fényesre koptatott rúd, a mocskos szőnyegpadló. Pedig az öltözőnek kinevezett penészes, nedves lyukat még nem is látták. A smink mögött megbúvó fáradtságot és beletörődést sem – nem ők hallgatják a lányok panaszát fájó hátról, nehéz munkáról, hanem rendőrök, akik példás emberséggel végzik a munkájukat.

A többi csak statisztika: csaknem hétszáz igazoltatás, 246 ellenőrzött jármű, 19 letartóztatás, egyetlen éjszakán. Hogy rend legyen. K. M. V.

Cikkünk a 3. oldalon

Válogatás az

Erzsébetváros Hírei Facebook-oldalról. Kövessen minket online is!

A költészet fája a Kópévárban

Az Erzsébetvárosi Kópévár Óvodában április 11-én „kivirágzott” a költészet fája. A több mint két méter magas, papírból készült alkotáson színes virágokra és levelekre ragasztva kerültek fel azok a versikék, amelyeket a gyerekek hoztak otthonról. A költészet napjára az óvoda kerítését a gyerekek rajzaival, a falakat az óvónők kedvenc verseivel dekorálták. A tornateremben 91, ünnepőbe öltözött ovis, az óvoda nyolc csoportja gyűlt össze ebéd előtt. A gyerekek, akik sokat készültek az eseményre, csoportonként szavaltak egymásnak, majd meghallgatták a „nagyokat”, a Baross Gábor Általános Iskola öt tanulóját. Az óvoda saját verset is választott, Kányádi Sándor: *Ha a napnak* című költeményét egyszerre mondta az aprónép az óvo nénivel, dadussal. Az ünnepélyes pillanatok záróeseménye az óvónők kórusa volt, Weöres Sándor és Tolcsvay László Bóbita-dalát énekelték.

A Föld napja az Almássy téren

Április 22-én, a Föld napján a Klímakabinet szervezésében rendezvényt tartottak az Almássy téren. Játékos, szórakoztató programokkal várták az ide látogató családokat. A gyerekektől az idősekig rengeteg tippet, ötletet kaptak arra, hogyan lehet a mindennapokban is környezettudatosan élni. A Bábosd Zöldre Egyesület tagjai megmutatták, hogy még a lyukas zoknik is újrahasznosíthatók, például vicces zoknibábokat lehet csinálni belőlük. Ezenkívül a kicsiknek napelemes babaház-bemutatót is rendeztek. A finom falatokról a Szatyorbolt csapata gondoskodott. A Szatyorbolt bevásárlóközösség és társadalmi vállalkozás is: összeköti a főváros közeli biotermelőket a fogyasztókkal. Missziójuk az új környezettudatos vásárlás szemléletének terjesztése. Nemcsak olcsó és egészséges élelmiszerekhez juthatnak a közösség tagjai, de olyan ingyencsokhoz is, amelyek az élelmiszer-áruházakban nem kaphatók. A Föld napján mi is megkóstolhattuk az Almássy téren a diós-petrezselymes pestőt és a batátapástétomot is.

Janikovszky Éva emlékére

Az író 1926. április 23-án Kucsés Éva Etelka Nanetta néven született Szegeden. Nevét később Kispálra magyarosította. Nem biztos, hogy így mindenki ráismerne, de ha azt írjuk, hogy 96 éve született Janikovszky Éva, akkor szinte nincs olyan ember ebben az országban, akinek ne húzódna széles mosolyra a szája.

Április 22-én Kispál Tibor alpolgármester és az író fia, Janikovszky János szervezésében két megemlékezést is tartottak. Niedermüller Péter polgármesterrel, Szűcs Balázs alpolgármesterrel és Devosa Gábor képviselővel közösen megkoszorúzták a

Bajza utcai Janikovszky Éva-emléktáblát, majd felszerelték a Belvárosi pihenőpark-Janikovszky Éva park rácsos kapujára az író könyveinek idézeteiből készített 16 plakátot. A megemlékezés Janikovszky Éva szobránál zárult, ahol Jenei Kevin a fiatal olvasógeneráció nevében helyezte el a tisztelet és emlékezés kis koszorúját.

Janikovszky Éva itt élt Erzsébetvárosban, műveinek jelentős része a Bajza utca 8. szám alatti lakóházban született, ahol 48 éven keresztül alkotott. Innen kelt szárnyra és világhírnévre sok könyve, lett milliók mosolyának, érzéseinek, életének tükré, nemcsak itthon, de külföldön is. Könyveit 35 nyelvre fordították le, munkásságát tucatnyi díjjal ismerték el. De Janikovszky Évát nem a díjaiért szerettük, hanem azért, mert az életünket írta meg, a mindenki számára ismerős valóságunkat. S. J.

Büntetés a szabálytalanul leparkolt rollerekért

Budapest közterületein június 1-jétől a hatóság büntetést szab ki azért, ha a felhasználók szabálytalanul hagyják az e-rollereket – erről döntött április 27-i ülésén a Fővárosi Közgyűlés. Az Erzsébetvárosi Önkormányzat 2020-ban elsőként kötötte közterület-használati engedélyhez az elektromos rollerek tárolását és kölcsönzését. Ennek megfelelően az Önkormányzat már 2021-ben 59 helyszínen jelölt ki kölcsönzési pontot a tulajdonában lévő közterületeken.

Performansz a figyelemért

Április 21. jeles nap a gyermekek nevelésével foglalkozók számára: nemzetközi óvodanap, és hazánkban a bölcsődék napja is. Az óvodai nevelésben való részvétel ma már kötelező minden három-hat éves kisgyermek számára, ám a bölcsődéket nagyon sokáig csak amolyan gyermekmegőrzőként tartották számon. És ez mekkora tévedés volt! A három év alatti gyerekek szocializációja, a közösséghez tartozásuk élménye pontosan olyan meghatározó a további fejlődésük szempontjából, mint a szeretet, az ölelés, a mese és a játék. Erzsébetvárosban három bölcsőde fogadja a legkisebbeket, mindháromban a koruknak legmegfelelőbb fejlesztő foglalkozások, környezet és szívvel-lélekkel értük dolgozó nevelők várják őket. A Dob utcai, a Városligeti fasori és Lövölde téri intézményekben 74 ember látja el a kicsinyeket.

A bölcsődék napja nevelés nélküli munkanap volt, a délelőtt mindenhol játékos csapatépítéssel telt. Bölcsődéink dolgozói szerették volna, ha ezen a napon egy kicsit jobban odafigyel rájuk a társadalom, így délben a Király és a Kazinczy utca kereszteződésénél egy igazán különleges per-

formanszsal léptek ki a bölcsődék védett világából. Élőképek, rimes és rímtelen szövegek színes kartonokon – üzenet a világnak a mi bölcsődéink kreatív dolgozóitól.

Őket ünnepeltük április 21-én. Ők pedig a gyermekeinket ünneplik az év 365. napján. Megérdemlik a megbecsülést.

A Föld napja

„Ki mondta, hogy nem tudod megváltoztatni a világot?” – ezzel a gondolattal hívja fel a figyelmet 1970 óta minden év április 22-én a Föld Napja Hálózat bolygónk természeti környezetének megóvására. Ehhez a gondolathoz csatlakozva szerveztek óvodáinkban idén is különféle „zöld”-eseményeket. Mi a Csicsergő óvodába látogattunk el, ahol a környezettudatos szemléletmód alakításának fontos szempontja mellett arra is gondoltak a nevelők, hogy a gyerekek élvezzék is ezeket a foglalkozásokat. Nos, kreatív ötletekben nem volt hiány.

Fókuszban a közrend és a köztisztaság

Erzsébetvárosban csökkent a bűncselekmények száma az elmúlt évben. Ezt állapíthatta meg a kerület rendőrkapitányának beszámolója, melyet a képviselő-testület április 13-án megtartott ülésén fogadott el. A kerület legfontosabb döntéshozó szerve 22 előterjesztésről döntött, ezek között arról is, hogyan használják fel a köztisztaságra és a zöldítésre szánt anyagi kereteket. Több határozat szólt a gyerekek és a fiatalok támogatásáról.

A kerületi rendőrkapitányság nyomozásainak eredményessége tavaly 56,6 százalékra emelkedett az egy évvel korábbi 45,5 százalékos szintről. Egyebek mellett ezt tartalmazta **Türi Árpád** rendőr alezredes, kapitányságvezető beszámolója. A rendfenntartók munkáját Erzsébetvárosban nehezíti, hogy a népsűrűség itt több mint hétszerese a fővárosi átlagnak, a Keleti pályaudvar, a Blaha Lujza tér és a Nagykörút vonzaskörzete komoly átmenő forgalmat vonz. Az idegenforgalmi szezonban a bulinegyed csaknem négyszáz kereskedése és vendéglátóhelye naponta több tízezer vendéget fogad.

A 2021-es év eredményei közé tartozik, hogy a regisztrált bűncselekmények száma 19,6 százalékkal, 2353-ról 1892-re csökkent. Ugyancsak javult a bűncselekmények 100 000 lakosra vetített aránya, csökkent a lopások és gépjárműfeltörések száma, miközben a kiemelten kezelt bűncselek-

A kerület rendészei közösen járőröznek a rendőrökkel, együtt használják a térfelügyelő rendszert, amelynek tökéletesítésére az önkormányzat jelentős forrásokat mozgósít. Az önkormányzat adományai tették lehetővé, hogy 2021-ben 59 rendőr pénzjutalmat kapjon, hét kategóriában osztották ki az év kerületi rendőre/az év kerületi rendőrségi dolgozója elismerést. Erzsébetváros hét önkormányzati tulajdonú lakás bérlőkijelölési jogát adta át a kerületi rendőrkapitányságnak, ami a rátermelt fiatalok számára vonzóbbá teheti a közismerten alulfizetett rendőri pályát. A beszámolót a testület egyhangúlag fogadta el.

A kerület döntéshozói módosították azt a rendeletet, amely az úgynevezett mikromobilitási eszközök, elsősorban az elektromos rollerek elhelyezését szabályozza. A testület úgy döntött, hogy Erzsébetváros a jogellenesen széthagyott rollerek után legfeljebb

okozhat, ha ez elmarad. Javasolta, hogy a polgármesterrel közösen ellenőrizzék, milyen következményei lehetnek, ha napokon át gyűlik a szemét. **Garai Dóra**, az Élhető Erzsébetváros Egyesület képviselője szerint a bulinegyedben zajló hétfégi tivornyák következményeinek elhárítása érdekében itt mindenképpen gépi takarításra lenne szükség. Válaszában **Niedermüller Péter** polgármester azt kérte a Fidesz képviselőitől, hogy próbáljanak hatni a kormányzatra, hogy az segítsen a kerület tisztán tartásában, hiszen a turizmus országos jelentőségű ágazat, ugyanakkor elfogadta a frakcióvezető meghívását közös „személtáda-bejárás” akcióra. Az előterjesztést a testület a Fidesz három képviselőjének és az Élhető Erzsébetváros Egyesület tagjának ellenszavazatával fogadta el.

A zöldfelületek fenntartására idén szintén igen jelentős összeg, 243 945 572 forint jut. Ebből kell tizenhárom veszélyessé vált fát kivágni, kivenni az utánuk maradó tuskókat, és pótolni ezeket a fákat. Elvégzik a gallyazásokat, cserjéket ültetnek a Madách sétányra, a Hevesi Sándor térre, a Szenes Hanna parkba, a Király utcába és a Hutya Ferenc utcába, lecserélik a rossz állapotú növénytartó ládákat. Folytatják a közterületi padok felújítását is, egyebek mellett a Huszár utcában, a Kéthly Anna téren és az Erzsébet körúton. A zöldfelületek fenntartásával kapcsolatos előterjesztést a képviselő-testület a Fidesz három képviselőjének tartózkodásával fogadta el.

Az összes képviselő megszavazta viszont azokat a támogatásokat, amelyek a gyerekek és a közoktatás rendszerében tanuló fiatalok érdekeit szolgálják. Ezek közé tartozik, hogy Erzsébetváros megteremtette annak átlátható pályázati rendszerét, hogy általános és középiskolások sport- és művészeti tevékenységét esetenként legfeljebb 50 ezer forinttal támogassa, illetve, hogy kiemelkedően tehetséges fiatalok nemzeti köznevelési pályázatokon vegyenek részt. Erre a célra maximum 300 000 ezer forint támogatás adható. A kerület hozzájárul a fiatalok közlekedéséhez: iskolások és 25 évesnél fiatalabb nappali tagozatos egyetemisták roller megvásárlásához 25 ezer, kerékpár vásárlásához vagy B kategóriás jogosítvány megszerzéséhez 40 ezer forint támogatásra pályázhatnak. Az önkormányzat támogatja óvodások és iskolások táborozását, az iskolai alapítványok összesen 15 millió forintot nyerhetnek el tanulmányi kirándulások, üzemlátogatások, versenyek előadások, erdei iskolák szervezésére. A 2022-es költségvetésből 3,5 millió forint jut az idei diákolimpia megszervezésére.

Barát József

MEGKÉRDEZTÜK A POLGÁRMESTERT

Kiszorított garázdák

A képviselő-testület elfogadta a kerület rendőrkapitányának 2021-es beszámolóját. Ebben szó esik számos eredményről, például arról, hogy csökkent az összes regisztrált bűncselekmény száma, ám közben több lett a közterületen elkövetett bűntett, a súlyos testi sértés, garázdaság, betörés.

- Szakmai körökben úgy szokták mondani: a hetedik kerület az egyik legnehezebb „flaszter” a fővárosban. A bulinegyedek, a szórakozónegyedek az egész világon vonzzák a bűneseteket, a drogkereskedelmet és a prostitúciót. És tudjuk: a garázdaság, a súlyos testi sértés nagyon sokszor abból következik, hogy ittas emberek összeverekednek egymással. Összességében azonban mégis elmondható: az elmúlt években jelentősen javult a közbiztonság, a rendőrség munkájának eredményessége. Ebből a szempontból a kulcsszám, hogy 46 százalékról több mint 56 százalékra emelkedett a nyomozások eredményessége.

Az viszont sajnos elég látványos, hogy a Madách téren a múlt év végén, az idei év elején romlott a helyzet.

- Én azt gondolom, hogy erről már múlt időben beszélhetünk, hála a BRFK, a kerületi rendőrkapitányság és Erzsébetváros Rendészeti Igazgatósága közös fellépésének.

Igaz-e, hogy a baj akkor kezdődött, amikor az Őrs vezér teréről kiszorítottak notórius garázdálkodókat?

- Tény, 10-12 ember, akik korábban az Őrs vezér terén megkeserítették az arra járók életét, behúzódott a Madách térre. Olyan, gyakran folyamatos kábítószer-mámorban élő agresszív hajléktalanokról van szó, akiknek a társadalmi integrációja sajnos már aligha lehetséges. De látni kell, hogy ezek az emberek a rendőrök hatékony munkájának köszönhetően már kiszorultak a Madách térről is. Persze, miközben örülünk annak, hogy már nincsenek ott az Astoria környékén, hogy kinyomtuk őket a Madách térről és a Deák térről, tudjuk, hogy ezzel valójában nem oldottuk meg a fővárosra nehezedő gondot: feltűnnek majd másutt. Hosszú távon ezekről az emberekről, akik igen súlyos szociális, mentális, egészségügyi gondokkal küzdenek, valami módon gondoskodni kellene. Nem lehet az egész stratégiánk az, hogy menjetek el valahová, ahol nem a mi szemünk előtt vagytok.

Merre van előre? Mit tehet a kerület a közbiztonság javításáért?

- Amit nap mint nap teszünk. Többször tárgyaltam a budapesti rendőrfőkapitánnyal, aki meg is adja azt a segítséget, amire szükségünk van. Lehetőségeink szerint segítjük a kerületi rendőrség munkáját, megerősítjük a kerületi rendészeti igazgatóságot. Vettünk új autókat a számukra, zajlik a térfelügyelő kamerarendszer felújítása. De természetesen tudni kell: egy olyan belvárosi kerület, mint a miénk, sehol a világon nem teljesen mentes a deviáns magatartástól. B. J.

mények nyomozásának eredményessége lényegesen javult: 26,3 százalékról 42,8 százalékra emelkedett. A beszámoló azonban nem csak kedvező jelenségeket említ: 696-ról 721-re emelkedett a közterületen elkövetett bűncselekmények száma. Több garázdaságot regisztráltak, és míg 2020-ban nyolc, 2021-ben tizenkét kábítószer-kereskedőt fűltek le. Ez persze nemcsak annak mutatója, hogy több lett a díler, de annak is, hogy a rendfenntartók sikeresebben léptek fel ellenük.

A bűnüldözés eredményességének javítása érdekében a kerületi rendőrkapitányság, a BRFK, a Készenléti Rendőrség és a kerület rendészei számos közös akcióban vesznek részt, ezt bizonyítják az utóbbi hetekben megtartott nagyszabású razziaik is. A közrend erősítését és az erzsébetvárosiak biztonságérzetének javítását szolgálja, hogy az önkormányzat sokszínű együttműködést folytat a kerületi rendőrkapitánysággal.

napi 10 ezer forintos közigazgatási bírságot ró ki már május 1-jétől. Az ülésen elhangzott, hogy a rollerek elhelyezésére szolgáló mikromobilitási pontok létrehozása összesen 13 millió 990 ezer forintba került. A határozatot a testület a Fidesz három képviselőjének ellenszavazatával hozta meg.

A képviselők döntöttek a kerület kiadásainak jelentős részét kitevő tételek felhasználásáról: arról, hogy milyen tevékenységeket fedezzenek a takarításra és a zöldfelület-fenntartásra szánt keretektől. Takarításra idén több mint félmilliárd, 542 155 161 forint jut. Ebből végzik el a kerület gépi és kézi takarítását a hétköznapokon, ebből ürítik a szemetesedényeket. Belső-Erzsébetvárosban kézi takarításra a hétfői napokon is sor kerül. A Fidesz frakcióvezetője, **Veres Zoltán** jelezte, hogy szerinte a hulladékgyűjtőket Belső-Erzsébetvárosban szombaton és vasárnap is üríteni kellene, úgy gondolja, hogy gondokat

Dohány utcai zsinagóga: a legnépszerűbb muzeális intézmény

Barát József

Kerületünkben működik a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének központja. A Mazsihisz a négy magyar történelmi egyház egyike, a hazai zsidóság általános képviselője. Magyarországon a becslések szerint ma több mint 120 ezer zsidó ember él, legtöbbször Budapesten. A szövetséghez mintegy negyven zsinagóga tartozik. A szervezet elnökét, Heisler Andrást kérdeztük.

Erzsébetváros önkormányzata a bulinegyed helyett kultúrnegyedet szeretne felépíteni, amiben nagy szerepet szán a zsidó hagyományok ápolásának. Van-e ebben együttműködés a kerület és a Mazsihisz között?

Megválasztása óta kapcsolatban vagyunk Niedermüller Péter polgármesterrel, és a közös gondolkodásnak már eredményei is vannak. Hagyományos kapcsolódási pontunk a zsidó kulturális fesztivál, amelyben jelentős szerepet kap a hagyományos értékek képviselője, az ismeretterjesztés. Idén újítunk, az önkormányzat a Spinoza-ház és a Mazsihisz közös szervezésében ingyenes szabadtéri öröme lesz minden csütörtökön a Dob utca és a Rumbach Sebastyén utca sarkán. Arra törekszünk, hogy alkalmanként ötven percen belül a lehető legszínvonalasabb produkcióra kerüljön sor. A koncertek egy része zsidó klezmerzene, de lesznek komolyzenei, musical- és hagyományos popzenei programok is.

Időnként többé vagy kevésbé tréfásan azt mondják, hogy Erzsébetvárosban van Közép-Európa egyetlen olyan zsidó negyede, ahol még zsidók is élnek. Milyen közösségek vannak a kerületben?

Közép-Európa legnagyobb zsidó közössége Magyarországon él. Többségük Budapesten, így közösségeink jelen vannak az Erzsébetvárosban is. A kerület otthont ad több civil közösségnek, amelyek ilyen vagy olyan módon kapcsolódnak a zsidósághoz. A Rumbach utcai zsinagóga negyedik emeletét átadtuk a Mozaik Hub elnevezésű szervezetnek, amely 18 zsidó civil egyesület képviselőjével, és a Joint támogatásával működik. A Csányi utca is élő közösségekkel teli kulturális központtá kezdi kinőni magát, itt található a Zsidó Történelmi Tár és a Gólem Színház. A kocsmaturizmus mellett lassan, de terjeszkedik a nívós kultúra is.

Fotó: Wikipédia, Thaler Tamás

És hogyan befolyásolta a közösségek mindennapi életét a szórakozóhelyek, a bulinegyed működése?

Az itt élők lakásainak értékét megemelte, ugyanakkor kétségtelen, hogy egyes szórakozóhelyek környékén az életminőség csökkent, azt ne mondjam: praktikusan lakhatatlanná váltak az éjszakai zaj miatt. Mi határozottan támogatjuk, hogy a kocsmaturizmust valamelyest ellensúlyozza egy olyan kultúra, amely más rétegeket vonz ide.

A Dohány utcai templom Magyarország egyik leglátogatottabb kulturális intézménye, népszerűsége vetekszik a Nemzeti Galériáéval. Gondolom, ez elsősorban azokat vonzza, akik nem bulizni jönnek. Esetleg működhet-e egy olyan kezdeményezés, hogy nekik a zsinagóga meglátogatása után más helyi programokat ajánljanak?

A Covid előtti utolsó évben éppen a Dohány utcai zsinagóga volt az ország leglátogatottabb muzeális intézménye, több mint ötszáz ezer fizető látogatót fogadott. Szép és csábító elképzelés, hogy az ide érkezőket küldjük el a kerület más intézményeibe is, ám a turisztikai szakemberek szerint ez sajnos nem működik. A látogatóink 95 százaléka külföldi, többségük nem zsidó. A turisták látni akarják Európa legnagyobb zsinagógáját, a temetőt, az emlékfát, jó esetben a múzeumot, de erre limitált idejük van. Átlagosan ötven percet szánnak erre, és mennek tovább. A turista a Parlamentet is meg akarja nézni, fel akar menni a Várba, érdeklő a Hősök tere, a Vajdahunyad vára. Nehéz kilépni ezek közül a korlátok közül, és rábeszélni más kerületi programra. Nagyon vonzó ajánlatot kell tenni ahhoz, hogy a turistákat lekössük.

A Rumbach Sebastyén utcai templomba sem lehetne átcsábítani őket? Hiszen az is igazi attrakció.

Valóban: a Rumbach utcai zsinagóga egy varázslat. Igazi ékszerdoboz, és a felújítása remekül sikerült, büszkék vagyunk rá. Ráadásul annak az Otto Wagnernek az egyetlen magyarországi alkotása, aki Bécs sztárépítész volt, és akinek a munkásságát az osztrák fővárosban ma is igen nagyra tartják. Valóban unikális az épület. De erre is érvényes, hogy azokat, akik a Parlament, a Vár és a Hősök tere mellett a nagy zsinagógára kíváncsiak, nem könnyű rávenni: most akkor nézz meg még egy zsinagógát. Tény viszont, hogy a Rumbach-templom látogatottságát tovább szeretnénk növelni, amihez vonzó programokat kell szerveznünk.

Komoly építkezés kezdődik a Dohány utcai zsinagóga mellett, óriási szálloda kerül ide. Van-e valamilyen kapcsolat a beruházóval? Mégsem mindegy, hogy mi történik Európa legnagyobb zsinagógájánál.

Nem örülünk ennek az építkezésnek, féltjük a zsinagógánkat. Kaptunk számos műszaki garanciát arra, hogy folyamatosan figyelni fogják a talaj vagy az épület mozgását. Igaz, a Dohány-zsinagóga mellett a közeljövőben hatalmas mélygarázsos építkezés kezdődik, a beruházók jogerős építési engedéllyel rendelkeznek. Turisztikai szempontból a szálloda létrehozása izgalmas dolog: folyamatos tárgyalásban vagyunk a beruházóval például arról, hogyan valósuljon meg a szomszédos passzázs és a zsinagóga közötti kapcsolat.

Nem mindegy, hogy milyen vendéglőre lesz ennek a hotelnek, kik azok, akik a legnagyobb európai zsinagóga mellett szállnak meg.

Nyilvánvaló, akik ide jönnek, nem a buliturizmust fogják erősíteni. Ez a legénybúcsúk résztvevőinél igényesebb és egyben fizetőképebb vendéglőre céloz meg.

Állami politika, hogy az iskolák, a szociális intézmények egy része kerüljön egyházi kezelésbe. Ez mit jelent a Mazsihisz számára?

Az eddigi gyakorlat szerint a Mazsihisz csak olyan szinten akart élni ezzel a lehetőséggel, amely közvetlenül segíti a közösségünk fejlődését. Mi nem vettünk át oktatási intézményeket csak azért, mert azokat a

kedvezőbb normatív támogatással nyereggel lehet üzemeltetni. A Mazsihisz döntéseit ebben a kérdésben is mindig az vezet: mire van szüksége a zsidó közösségnek? Létezik kezdeményezés, amely szerint a Budán működő nívós, 850 diákot fogadó alapítványi Lauder iskola és a Scheiber iskola mellett Pesten létre kellene hoznunk még egy színvonalas új oktatási létesítményt, de ennek még nem sikerült megtalálnunk a helyét.

Megkerülhetetlen téma: az antiszemitizmus. A felmérések azt mutatják, hogy a magyarok 36 százaléka valamilyen szinten elutasító a zsidósággal szemben. Van-e ezzel kapcsolatban feladataik?

Nagy szükség van a folyamatos párbeszédre. Ennek része az egyházak közötti kapcsolatok erősítése. Ebben nem állunk rosszul, a Mazsihisz és a keresztény egyházak viszonya kiegyensúlyozott. Rendkívül fontos az is, hogy adjunk információt magunkról: a magyar társadalomnak ne legyen olyan csoportja, amelynek a szemében valami ismeretlen, titkos, sőtét folt a zsidósággal. Arra törekszünk, hogy bemutassuk, milyen értékeket alkotott ebben az országban a zsidó-nem zsidó szimbiózis. Fontos, hogy ebben a politika is legyen partner. A hatalom és ellenzéke egyaránt. Jó lenne, ha a politikai pártok arra is érzékenyek lennének, amikor saját pártjukon belül érzékelnek antiszemitizmust, és nem csak az ellenoldal hibáit, előítéletességét vennék észre. Ez komoly fejlődés, igazi közéleti innováció lenne.

A Zsidó Művészeti Napok a premierek fesztiválja

Május 19-én startol a Zsidó Művészeti Napok programja olyan helyszíneken, mint a Műpa, a MOMkult, a BMC, a Katona József Színház, az Átrium és az Óbudai Társaskör. Ámon Betti, a rendezvény háziasszonya lapunknak elmondta: a színházművészet, a komoly- és a könnyűzene, a jazz, az irodalom mind hangsúlyos a programsorozatban. Erre az alkalomra csupa új előadás születik, egyedi felállásban. Először áll közös színpadra Miklósa Erika és Tóth Vera, Szirtes Edina Mókus és Szinétár Dóra, Pajor Tamás Geszti Péterrel és Koltai Róberttel. Különleges előadásra készül Mácsai Pál Máté Gáborral és Lukács Miklóssal, Szűcs Gabi Ónodi Eszterrel, Grecsó Krisztián Bognár Szilviával és Balogh Kálmánnal, Kollár-Klemencz László Farkas Róberttel

és Dargay Marcell-lel. Igazi kuriózum lesz a The Arab-Jewish Orchestra koncertje, a formáció először lép fel Magyarországon.

Utcai öröme mindenkinél

Fennállásának huszadik évfordulóját ünnepli idén a Spinoza Színház. Jubileumi programjainak részeként az Erzsébetvárosi Önkormányzattal és a Mazsihisszel közösen indít ingyenes, utcai öröme koncertsorozatot. Szeptember 8-ig minden csütörtökön délután 4 és 5 óra között a zsidó világhíres hazai sztárjai lépnek fel a Carl Lutz-emlékműnél a Dob utcában, többek között Jávorai Ferenc Fegyva, Dunai Tamás, Szinétár Dóra, Gerendás Péter, Nógrádi Gergely, Fellegi Balázs, Darvas Kristóf.

A májusi csütörtökök fellépői:

május 12.: Sabbathsong Klezmer Band
május 19.: Klein Judit és barátai
május 26.: Kardos Dániel és Magyar Bori

Ligetes táj betonban

A vész kitört, ahogy az várható volt. A miniszterelnök a Magyar Zene Házának avatóján, januárban jelezte, a Városligettel (Liget Budapest Projekt) kapcsolatos viták végére az április 3-i választások tesznek majd pontot. Nem volt kétséges, ki teszi ki a pontot. Közeledett az utalásidő, postán voltak a választási pénzek. A miniszterelnök fellépésén, testbeszédén is látszott, magabiztos győzelemre számít.

A korábbi fegyverszünet a Városliget ügyében merőben más helyzetben, az önkormányzati választás után kötött. Orbán és Karácsony főpolgármester megállapodása úgy szült, hogy az addig elkezdett építkezések akadálytalan befejezése fejében a kormány garanciát vállalt arra, hogy nem fog olyan beruházásba, amely a fővárosiak akaratával ellentétes. Ez átmeneti nyugalmat hozott, de a konfliktust nem oldotta meg.

Az optimizmustól áthatott hangulatban sem volt a megegyezéssel mindenki elégedett. Legkevésbé Baán László, a Liget Budapest Projekt miniszteri biztosa, a Szépművészeti Múzeum és a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója. (A két intézményt 2012-ben szervezettelileg egyesítették.) Gyanakodtak a ligetvédők, akik kezdetől állították, szokatlan ez a gálans megegyezés, amelyet a kormányzat az első adandó alkalommal úgyis megszeg majd. Amit elértek, azzal egy ideig elvannak, és alkalmas pillanatban minden átjárhatnak. És elégedetlenek voltak a kompromisszumot nem ismerő radikális természetvédők is, akik a visszabontásig elmentek volna.

Mindkét fél a 2022-es győzelemre, végső soron tiszta helyzetre várt. Ez a friss kétharmaddal be is következett. A miniszterelnök most azt állítja, a választást a liget ügyében történelmi állásfoglalásnak tekinti, és ennek szellemében nagyjából azt csinálja, amit akar.

Kérdés, kik is az Orbán által a megegyezésben emlegetett „fővárosiak”, akiknek akarata ellenére nem építette volna be a ligetet, most mégis beépített. Változott-e a véleményük? A két szomszédos kerület, Terézváros, Erzsébetváros lakói, akiknek lakhelyével a Városliget határos? Zugló, amelynek joghatósága alá a közpark tartozik? Vagy egyszerűen csak azok, akik szerettek a ligetben csavarogni, focizni, kutyát sétáltatni, sakkozni, olvasgatni és füre lépni, sőt elheverni benne.

Vita dül arról is, melyik szavazat mérvadóbb. Az országos hatású kétharmad, amely a beépítés terveit Baán László kormánybiztos szerint „nemzeti ügy” emeli? Vagy Budapesté, amely tizenhét mandátummal szembement a kétharmaddal a választási vereség ellenére is? Esetleg az önkormányzati választás? Ebben a hangulatban – a gyász és a diadalmámor légkörében, megfejlve háborúval, válsággal, elvadult inflációval – már rég nincs betartandó

kompromisszum. A győztes mindent visz, ez nulla összegű játszma lesz.

Nézzük, mi az, ami megépült, s amit Baánék elképesztő szívóssággal meg akarnak még építeni. Megépült először is a Magyar Zene Háza, amely a kritikák szerint elegáns, különösségében izgalmas épület. Elmondhatjuk azt is, hogy a zeneháza a parkkal, a természeti környezettel kellemesen harmonizál. Ezt a tervező jól el is találta.

– A zeneháznak egyetlen baja van – mondja Kerpel-Fronius Gábor főpolgármester-helyettes, akire a ligettel kapcsolatos kommunikációt a Városháza szignálta –, hogy oda épült, ahova épült.

A főpolgármester-helyettes nem tagadja, tetszik neki a Magyar Zene Háza, sőt, el van ragadtatva.

Baán szerint heteken belül átadják a Dózsa György úttal párhuzamosan futó (középen homorított) óriáscsúszdát vagy rollerpályát, a Néprajzi Múzeum hatalmas tömbjét. A Néprajzi Múzeum most kap először önálló, állítólag funkciójához illő otthont. Baán szerint amit látunk, „nagyszabású építészeti gondolat” erőteljes megfogalmazása, amely nemzetközi tervpályázaton is nyert. Tetején fű, fa, virág, cserje, maga a „zsvajgó természet”. Zöldtetős beruházás, a tető célja elfedni a tényt, hogy kőkemény magyar vasról, acélról, betonról van szó. Ez az a három anyag típus, amelyhez a magyar építési vállalkozó is ért. Mérete önmagában imponáló. Hosszabb, mint a Kossuth téren a Parlament. Mellette tompán dübörög a Dózsa György út, néha elhúzza a busz, a troli Csikágó felől.

A ligetvédők hiányosságként fel szokták hozni, hogy a belső tér kisebbik része hasznos kiállítási tér, a többi étterem, ajándékolt, fagyizó, kemény turisztikai biznisz. Az épületet láthatóan „jó drágára” építették. Az orbáni beruházások bája, hogy mesterien párosítják a dinamikus profitvággyal a hazafias szellemet. Kerpel-Fronius szerint a monstrum terveként még sokat ígérő volt, megvalósulásában „depressziós csatahajó”.

Három nyitott, de pénzigényes beruházás maradt. Az első a flotta vezérhajója, az Új Nemzeti Galéria, a baáni koncepció csúcsa. A japánok által tervezett pagodaszerű épületnek, amely az elbontott Petőfi Csarnok helyén állna, még egy évig érvényes építési engedélye van. Az ok, ami miatt a főigazgató a választás után sietett színre lépni (terveit az Indexen kimerítő részletességgel ismerteti), jelzi, amit lehet, most dülőre kell vinni. A lélektani pillanatot akarja kihasználni, amikor az ellenfél demoralizált. A másik, fontosabb ok, hogy a pénzügyi forrásokat minél előbb le kellene fejteni, mielőtt mindent magába nyel a válság és az infláció. Az egész ligetre rátelepedő épület makettjét Baán a szobájában őrizi. A közbeszerzést még az idén ki akarja íratni, hogy „a főváros hibájából bekövetkező” halasztás miatt a fejlesztés pénzügyi terhei ne növekedjenek. A sürgetésre a főigazgatónak fejlett közgazdasági érvei vannak. Nyilvánvaló, hogy rangsorolni kell, mondja, de „a közberuházások nem állhatnak le”, hisz az állami beruházási tevékenységnek anticiklikus hatása van, válság idején mozgásban tartja a gazdaságot.

Buják Attila

Ahogy az Indexnek adott interjúból felszöklik, a terv két utolsó eleme, a Közlekedési Múzeum helyén épülő Magyar Innováció Háza és a gyermekszínház pár évet akár várhat is. Első a Nemzeti Galéria. Ezt akarja Baán keresztülvinni. Az „interaktív tudományos élményközpontként” működő, magyar találmányokat reklámozó innováció háza a kollektív kiegészítő darabja. A gyerekszínház (Városligeti Színház) a Dózsa György út és az Ajtósi Dürer utca sarkán áll majd. A Városligetben régebben is volt színház, 1950-ben, a Felvonulási tér építéskor elbontottak.

Ellenállásra a kormányzat a kétharmad ellenére is számíthat. A ligetvédők egyelőre hallgatnak.

– Ligetvédők gyakorlatilag nincsenek, hogy őszinte legyek, igazából nem is voltak – mondja Csák Gergely, „a ligetvédők szóvivője”. – Magát a kifejezést a sajtó csak kényelmességből használta. Én sem vagyok szóvivő, csak magam által kinevezve. A sajtónak jobb híján én nyilatkoztam, ha már kérdeztek minket. A társaság sohasem alakult szervezetté, bázisdemokrata alapon működött. Összejötték, őrt álltak, sóhajtoztak, szánták a virágokat, fákat. A passzivitás oka a szerveződéstől való idegenkedés. Az egyik harcos azt mondta, kellenek a pártok, a másik, hogy a politika mindent megront. A harmadik, hogy mi csak fákat védünk, a politikához nincs közünk.

Mindazonáltal Csák szerint, ha valaki New Yorkban próbálkozna azzal, hogy a Central Parkban ingatlanfejlesztésbe kezd, az ottani természetvédők azonnal felgyűjtanák a városházát.

– Amit csináltunk, vagyis nem csináltunk, ide vezetett. Tarlós szánakozva megmosolygott minket, és mindent megszavaztatott. Most belepakolnak a ligetbe három lakótelepnyi nyers betont.

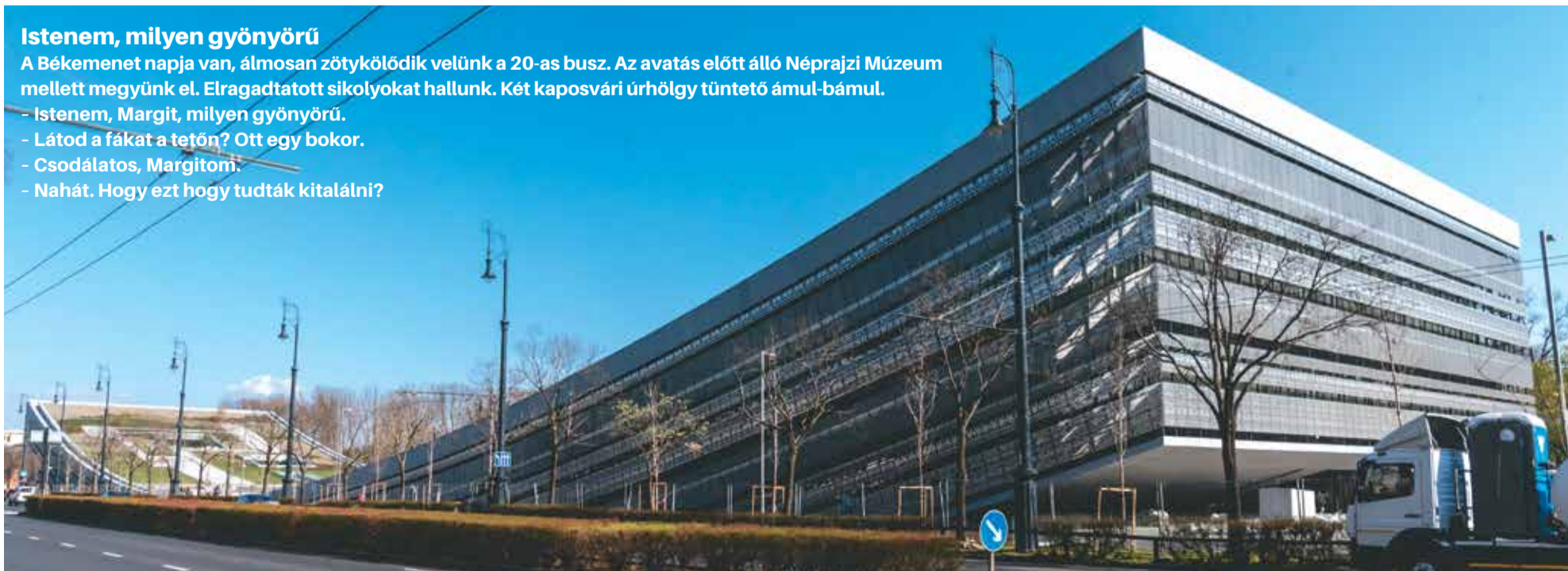
A dolog persze nem olyan sima. Figyelemre méltó – bár koncepcióként halvány –, amit Karácsony főpolgármester állít. „Azon túl, hogy minden politikai, jogi eszközt megragadunk, nagy tételben mernék fogadni arra” (Baán Lászlóval), hogy az építkezések pénz híján nem fognak elindulni. Az államnak ezermilliárdos tétételeket kellene rendeznie. Baán némi gúnnyal mondja, „állná a fogadást”. A zöldvédelmi koncepciót a városvezetés zöldügyi elkötelezettségének bizonyítását szolgáló „minimális munkát igénylő, olcsó politikai marketingtermékek” tartja.

A parkvédelem valóban olcsó. Gondozni kell a gyöpöt, metszeni a fákat. Ott tartunk, ahol három éve. A hajó megy tovább.

Istenem, milyen gyönyörű

A Békemenet napja van, álmosan zötykölődik velünk a 20-as busz. Az avatás előtt álló Néprajzi Múzeum mellett megyünk el. Elragadtatott síkolyokat hallunk. Két kaposvári úrhölgy tüntető ámul-bámul.

- Istenem, Margit, milyen gyönyörű.
- Látod a fákat a tetőn? Ott egy bokor.
- Csodálatos, Margitom.
- Nahát. Hogy ezt hogy tudták kitalálni?

Bulinegyed: mi történjen a vonuló tömeggel?

Az éjszakai szórakozóhelyek működésének szabályozásával foglalkozik a Belső-erzsébetvárosi Munkacsoport, amelynek munkáját az összes érdekelt fél, a lakók, a rendfenntartók, a vállalkozók és az önkormányzati apparátus bevonásával Ujvári-Kövér Mónika alpolgármester irányítja. Őt kérdeztük Szikszai Sándor felvetéseiről.

A bulinegyed lakói mit kapnak cserébe a nehézségeikért, amelyeket a turistaforgalom okoz nekik?

– Ha kormányzati szinten nézem, akkor nagyon egyszerű a válaszom: semmit. Az önkormányzat mérlege azonban nem ennyire negatív. A kerületben idén félmilliárd forintot meghaladó összeg megy el takarításra, ennek jelentős részét Belső-Erzsébetváros tisztán tartására fordítjuk. Pedig törvény mondja ki, hogy a társasház előtti útszakasz takarításáról a tulajdonosoknak kell gondoskodniuk. De a szórakozóhelyek miatti terhelést szem előtt tartva, ezt a feladatot az önkormányzat átveszi, miközben a turisztikai bevételekből nekünk a kormány semmit sem oszt vissza. Igaz, létezik egy úgynevezett felügyeleti díj, de azt maximálták. Tehát bármilyen nagy forgalmú a vendéglátó egység, évente százezer forintos nagyságrendű összeget fizet. Én ezzel az egész rendszerrel nem értek egyet. Számos olyan párbeszédet hallottam a vendéglátók és a lakók között, amikor szórakozóhelyek tulajdonosai kijelentették: ők teljesítik a kötelességüket,

fizetik a felügyeleti díjat, a többi nem az ő dolguk. Hogy van ez? Összesen alig több mint négymillió forint jött be ebből a díjból, miközben mi százmilliókért takarítjuk Erzsébetvárost. És még nem beszéltem a rongálásokról, a zöldfelület fenntartásáról. Ez egyszerűen vicc.

Nem lehetne további hozzájárulást kérni a vendéglátóktól?

– Nem. A Belső-erzsébetvárosi Munkacsoport tevékenysége erre is kitért. Számos étterem, szórakozóhely tulajdonosai készek lettek volna arra, hogy a befogadóképességük arányában fizessenek valami pluszösszeget a káros hatások csökkentésére: takarításra, térfigyelő kamerák kihelyezésére, biztonsági szolgálat foglalkoztatására. Kiderült azonban, hogy az a jogi helyzet, hogy mi pluszpénzt nem kérhetünk, mert az állam kiróta a felügyeleti díjat, Magyarországon pedig tilos duplán adóztatni. Az egyenlet tehát úgy néz ki, hogy miközben a bevételek a kormányhoz vándorolnak, a kiadásokat nekünk kell fizetnünk, amihez semmilyen támogatást sem kapunk, sőt hárommilliárdot elvontak tőlünk. Közben persze a lakók minden probléma megoldásátólunk várják.

Dönthetne-e úgy az önkormányzat, hogy éjjelkor mindent bezár?

– Dönthetne.

És miért nem teszi?

– 2019-ben minket azzal a programmal választottak meg, hogy szabályozott működést teremtsünk: szigorú és objektív kritériumrendszerrel hozunk létre, rendeletben szabályozzuk az éjjel után is nyitva tartó szórakozóhelyek működését. Amit ígértünk, azt teljesítettük.

És ez bejött?

– Ami a szórakozóhelyek belső működését, így például a zajcsökkentést illeti: igen. Az éjszaka is nyitva tartó szórakozóhelyek száma a szigorú intézkedések hatására például jelentősen, 319-ről 185-re csökkent.

Ez nem nagy öröm azoknak, akik arra ébrednek, hogy randalírozó fiatalok részegen kivonulnak az utcára.

– Tény. Ezért fontos tennivalóink vannak. A bulinegyeddel kapcsolatban a jövőben az összes egyeztetésnek arról kell szólnia, hogy mit lehet tenni, hogy a közterületen ne azok az elfogadhatatlan magatartásformák legyenek jellemzők, amelyeket jelenleg tapasztalunk. Ezután az úgynevezett vonuló tömegről kell szólniuk a beszélgetéseinknek.

Nem lesz úgy, mint régen

Erzsébetváros hasonló úton jár, mint amelyen forgalomcsillapítási kezdeményezéseivel előbb a IX., majd a VIII. kerület is elindult, igaz, Belső-Erzsébetvárosban az intenzív turistaforgalom miatt sokkal nehezebb a szabályozás. Olvasónk írása alapján erről beszélt lapunknak Dorner Lajos, a Városi és Elővárosi Közlekedési Egyesület (VEKE) elnöke.

– Ferencvárosban kezdődött a folyamat, méghozzá drasztikus lépéssel, a Ráday utca majdnem teljes lezárásával – mondta Dorner Lajos. Ezt követően döntöttek a józsefvárosi Palotanegyed forgalomcsillapításáról, ez a Rákóczi út túloldalán egyfajta tükörképe Belső-Erzsébetvárosnak. A Bródy Sándor utcában ugyanúgy „szemben egyirányúsítottak”, mint a Wesselényi és a Dohány utcában, emiatt egy ideig zúgolódtak a helyi lakók, ám az intézkedés hamarosan pozitív eredményt hozott. A Palotanegyedben élők viszonylag gyorsan megszokták az új helyzetet, különösen, mert az átmenő forgalom néhány hónap alatt érezhetően csökkent.

– Van, amikor csak a kemény lépések hoznak eredményt – vallja a VEKE elnöke. Tény,

hogy óriási vitát váltott ki, hogy a Rókus kórház előtt lezárták és sétálóutcává alakították a Gyulai Pál utcát. Sokan azt gondolták, hogy ez a lépés megbénítja a helyi forgalmat, az itt lakóknak nem lesz hol parkolniuk. Gyorsan kiderült azonban, hogy leginkább éppen a helyiek életét könnyítette meg a döntés.

A Palotanegyed és Belső-Erzsébetváros között jelentős különbségek is vannak. Ezek közül a legfontosabb, hogy a bulinegyed néven elhíresült városrészben a szórakozóhelyek jelentős forgalmat generálnak. Élénk a taxiforgalom, rengeteg fiatal turista érkezik elektromos rollereken. Ezeket a mikomobilitási eszközöket elsősorban a külföldiek használják, gyakran fegyelmetlenül, és sokszor ott teszik le őket, ahol kedvük tartja, időnként eltorlaszolva a járdát. A közlekedési eszközök bérbeadói az adott városrész életterét használják profitjuk megteremtésére, és nyilvánvalóan felmerül a kérdés, hogy van-e hasznuk ebből az adott városrész lakóinak, akiknek a turisták kedvéért áldozatot kell hozniuk. Ha nincs, akkor akár azt a nem nagyon elegáns megoldást is választhatják,

amit az V. kerület. Onnan egyszerűen kitiiltották a rollereket, a tulajdonosoknak úgy kellett átprogramozniuk őket, hogy leálljanak a kerület határán. Természetes, hogy nem ez az ideális megoldás, hanem az, amikor a helyiek, a szolgáltatók és a turisták egyeztetni tudják az érdekeiket, de folyamatos átalakulás, alkalmazkodás nélkül ez aligha lehetséges. Vannak, akik szeretnék, ha minden úgy lenne megint, mint évtizedekkel ezelőtt, de ilyen nem létezik, viszont a turistáknak is alkalmazkodniuk kell a helyi szabályozáshoz.

Dorner Lajos elmondta: Barcelonától Dubrovnikig a turistacentrumokban felláztak a helyi lakók a turistaáradat ellen. Ez utóbbi város falain belül kvóták érvényesek, csak megadott számú turista léphet be. Velenében belépődíjat szednek. De a belvárosok lakóinak is áldozatokat kell hozniuk: Bécs és Prága is kitiiltotta a gépkocsiforgalmat egyes városrészekből, az ott lakók sem használhatják az autóikat, és nem is parkolhatnak a saját házuk előtt. Tokió egész területén megtiltották az utcai parkolást, nem adnak ki forgalmi engedélyeket olyan autók számára, amelyeknek nincs állandó, igazolt garázsuk.

A VEKE elnöke Budapestnek kevésbé drasztikus megoldást javasol. Annak belátását, hogy a belvárosban a közösségi közlekedést érdemes választani, amely a magyar fővárosban kiemelkedően jó. A VEKE elnöke Bazel példáját ajánlja, ott a város lakóinak nyolcvan százaléka lemondott a saját gépkocsiról. Az emberek úgy gondolják: a közösségi közlekedés olyan jó, hogy a városban nincs szükség saját autóra.

Forgalomcsillapítás: új intézkedések várhatók

Olvasónk észrevételei alapján négy kérdést tettünk fel a Budapesti Közlekedési Központnak (BKK). Az intézmény válaszána összefoglalóját közöljük.

Vannak-e adatok arra, hogy a csillapítás hatására mennyivel mérséklődött az áthaladó forgalom?

A járványhelyzet és az ingyenessé tett parkolás a forgalomcsillapítás bevezetése után akadályozta a reális méréseket. Amikor 2021 júliusában a Nyár utcában és a Dohány utcában az áthajtási korlátozást átmenetileg feloldották, a délelőtti és a délutáni csúcsidőszakban a forgalom a korábbi három-négyszeresére nőtt – vagyis visszaállt a forgalomkorlátozás nélküli szintre. Ebből a közlésből az következik, hogy a forgalomcsillapítás hatására a Nyár és a Dohány utcában harmadára-negyedére csökkent a forgalom. Az áthajtási korlátozást 2021 októberében visszaállították.

Tudjuk-e, hogy a helyi lakók közlekedésére hogyan hatott a forgalomcsillapítás, a hurkok kialakítása?

A belső-erzsébetvárosi forgalomcsillapítási pilot projekt bevezetése óta számos panasz érkezett arra, hogy a parkolóhelyet kereső lakók belekényszerülnek a „hurkokba”, így többet kell autózniuk. A kerület megvizsgálta annak lehetőségét, hogy akik lakossági parkolási engedéllyel rendelkeznek, áthajthassanak a tiltott pontokon, ezzel átvághassák a „hurkokat”. A KRESZ azonban nem teszi lehetővé ezt. Okulva a felmerült problémákból, a kerületi önkormányzat a BKK-val együttműködve a parkolóhelyek egyharmadán kizárólagos lakossági parkolóhelyeket jelölt ki este 6 és reggel 7 óra között. Az önkormányzat abból indult ki, hogy ha a lakó hamarabb talál parkolóhelyet, akkor nem kell köröznie.

Mi a helyzet a Sip, a Holló és a Klauzál utcákkal?

Az új forgalmi rend a korábbiaknál jobban megterhelte ezt a három utcát. A Sip utca forgalma aránytalanul nagy az utca áteresztőképességéhez képest. Ráadásul a Sip utca és a Dohány utca közötti, egybefüggő telken várhatóan még 2022-ben nagy léptékű építkezés kezdődik, ami további beavatkozást igényel a forgalmi rendben. Az önkormányzat szándékai szerint az építkezés befejezését követően a Sip utcát már forgalomcsökkentett, gyalogosbarát formában adják át. Annak érdekében, hogy Belső-Erzsébetváros az építkezés alatt és azt követően is megközelíthető legyen, minden bizonnyal szükség lesz a Nagy Diófa utca forgalmi irányának megfordítására.

A Holló utcában feltorló gépkocsisorok feltehetőleg akkor lehet gyorsabban levezetni, ha a Király utca elején, a Rumbach Sebestyén utcától érvényes áthaladási tilalmat a taxik számára feloldják.

A Klauzál utcából kezdetben sok panasz érkezett a megnövekedett forgalomra, de az utóbbi időben már nem jeleztek ilyen jellegű panaszt az itt lakók.

Esélyes-e, hogy Belső-Erzsébetváros behajtásvédett övezet legyen?

Ennek jogi és technikai lehetőségét a főváros, a BKK és az Erzsébetvárosi Önkormányzat már fél éve vizsgálja. A BKK javaslatait a napokban teszi le az önkormányzat asztalára. A „kvázi védett övezeti” státusz a hurokrendszerrel egyszerűbb formában korlátozná a be- és áthajtási lehetőséget. Ugyanakkor ez a megoldás jelentős fejlesztéseket igényel, amelyek nemcsak drágák, de a megfelelő ellenőrző rendszer felállításához időre is szükség van.

Az oldalt összeállította: Barát József

ERZSÉBETVÁROS ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐJE

Dr. Oláh Lajos: Önökért dolgozom

Április végén én is átvettem országgyűlési képviselői mandátumomat Erzsébetváros Polgármesteri Hivatalában. Nem volt kérdés számomra, hogy élek-e ezzel a lehetőséggel, hiszen több mint húszezer teréz- és erzsébetvárosi lakó támogatta szavazatával a megkezdett munkánk folytatását, több mint a fele azoknak a lakosoknak, akik elmentek szavazni.

Büszke vagyok arra, hogy nagyobb különbséggel tudunk győzni itt a kerületben, mint négy éve, és az összes szavazókört sikerült megnyerni.

A választási kampányunk vége, a tettek ideje következik. Nem lesz könnyű dolgunk, én mégis bizakodó vagyok. Bizonyos vagyok abban, hogy minden itt élőnek, bárkire szavazott is, azonosak a céljai, és lehet, hogy a megvalósítás módjában nem mindig értünk egyet, de az elvárható eredményben biztosan. Hiszek abban, hogy a munkafolyamatokban az esélyeket, a lehetőségeket csak akkor tudjuk kiaknázni, ha együtt gondolkodunk, ha nem a baloldali-jobboldali szimpátia kettős mércéje alapján, hanem a kitűzött célokért dolgozunk. **Közösen.**

Együttműködés

Munkám során igyekszem mindkét kerület lakóinak üzeneteit tolmácsolni, ezért szükségem van az önök jelzéseire. Várom megkeresésüket e-mailben, telefonos üzenetben, előzetes egyeztetés alapján személyes fogadóórán, valamint a Facebook-oldalomon is. Az üzenet a következő négy évben sem változik: Önökkel együtt, önökért!

Elérhetőségeim:

E-mail: drolahlajos@dkp.hu

Facebook: www.facebook.com/drolahlajos • Telefon: 06-30-709-1102

Kérdése, javaslata, észrevétele van?
Beszélgünk meg!
Folyamatos bejelentkezés az alábbi e-mail címet: drolahlajos@dkp.hu
DR. OLÁH LAJOS
Téréz- és Erzsébetvárosi önkormányzati képviselője

Támogatás fiatalok művészeti tevékenységéhez és sportjához

Az Önkormányzat 2022 áprilisától új támogatási lehetőséget biztosít a kerületben élő **általános vagy középiskolás tanulóknak** tanórán kívüli **művészeti vagy sportfoglalkozáson való részvételükhöz.**

Így kívánja ösztönözni, hogy a fiatalok szabadidejük egy részét az online térből kimozdulva, olyan tevékenységgel töltsék, ami testi és szellemi egészségüket erősíti. A támogatás **minimális feltételek teljesítése esetén már odaítélhető**, így remélhetőleg sokak számára adhat motivációt, lendületet egy új tevékenység elkezdéséhez.

A támogatás összege **legfeljebb 50 000 forint, ami fél évig használható fel** művészeti vagy sportfoglalkozás díjához, illetve művészeti foglalkozáson való részvétel esetén eszközvásárláshoz, -bérletre, -karbantartáshoz. A támogatás sporteszközre és sportruházatra nem fordítható.

A kérelem nyomtatványa elérhető az Önkormányzat honlapján, benyújtására személyesen az Ügyfélszolgálatokon vagy postai úton van lehetőség.

SCHADL ELŐZETESBEN, A FIDESZ HALLGAT

Felelőtlen vagyongazdálkodás folyt

Nemrég fejezte be a munkáját a főváros által létrehozott Schadl-bizottság, amelyet Niedermüller Péter vezetett, nem véletlenül: ugyanis Schadl György - a Magyar Bírósági Végrehajtói Kar jelenleg letartóztatásban lévő elnöke - a korrupciógyanús ügyleteinek jó részét a VII. kerületben folytatta.

Ahogy erről az Erzsébetvárosi újság januári számában részletesen beszámoltunk, Schadl 2019-ben, még az előző fideszes kerületi vezetés idejében egyszerre nyolc önkormányzati lakást vásárolt meg kikiáltási áron. Az olcsón vett bérlakások közül azóta már többet továbbadott. Hasonló módon jutott értékes önkormányzati ingatlanokhoz a szintén kormánypárti vezetésű V. kerületben is.

A botrányos eseteket feltáró fővárosi bizottság arra is választ keresett: vannak-e összefüggések a különböző ügyek között, mi jellemezte a kormánypárti polgármesterek vagyongazdálkodását, hogyan bántak a köztulajdonban lévő ingatlanokkal? És az eredmény lesújtó volt.

- A fideszes kerületekben elképesztően felelőtlen vagyongazdálkodás folyt - mondta lapunknak Niedermüller Péter -, jószerével nem törődtek a bérlakásállomány karbantartásával. Gyakran megtörtént, hogy egy bérlő megvette a lakást kedvezményes áron, de semmit nem csinált vele, hanem kivitte az ingatlanpiacra, és busás haszonnal eladta.

A VII. kerületben is jellemzővé vált az előző, fideszes érában, hogy egyesek a piaci érték 30 százalékáért vásárolhatták meg a bérlakásukat, aztán vagy megtartották, vagy továbbadták, és az üzleten milliókat nyertek. Nem tudni, milyen alapon kivételeztek velük, mert más bérlők vételi szándékára éveken keresztül nem is válaszoltak. Aki valamilyen

kiváltsága folytán ekkora kedvezményrel jutott önkormányzati lakáshoz, az persze jól járt, csak hogy a kerület közössége rengeteg vesztett.

Támadható módon zajlott a köztulajdonban lévő lakások értékesítése is. Bizonyítható, hogy a pályázatokat csak nagyon rövid időre, eldugott helyeken hirdették meg, a bennfenteseken kívül alig tudott róluk valaki. A VII. kerületi fideszes vezetés alatt például a hivatali honlapon kívül csak a Magyar Időkben és a Világgazdaságban - két, közismerten kormányközeli lapban - hirdették meg a lakáspályázatokat. Tehát formálisan betartották ugyan a pályázattal szabályokat, valójában kijátszották őket. Ezért is történt meg, hogy Schadl György valódi verseny és licitálás nélkül, egyetlen jelentkezőként vásárolhatott fel kikiáltási áron ingatlanokat. És ebben partnere volt minden fideszes önkormányzat.

A köztulajdonban lévő ingatlanok mélyen áron aluli kiárusítása nemcsak a VII. kerületben volt jellemző, hanem a többi fideszes önkormányzatnál is. 2014 és 2018 között az V.

kerületben 244, Terézvárosban 70, Erzsébetvárosban 362, Józsefvárosban 327, Ferencvárosban pedig 243 önkormányzati lakást adott el a fideszes vezetés jóval az ingatlanok becsült piaci értéke alatt. Azaz Budapest kormánypárti belvárosi kerületeiben 2014 és 2018 között több mint 1200 önkormányzati lakás került át magánkézbe, jelentős kedvezményrel. Ez több milliárdos vagyonszertést jelentett az önkormányzatoknak. Csúpan Erzsébetvárosban 2018-2019-ben 2,5 milliárd forintos veszteség érte a kerületet a kedvezményes privatizálások miatt.

A Niedermüller Péter vezette vizsgálóbizottság a korrupció visszaszorítására javaslatokat is megfogalmazott. Ezeket a változtatásokat Erzsébetvárosban 2019 októbere óta a napi gyakorlatban alkalmazzák már. Javasolták, hogy a lakásvételi pályázatokat minimum 30 napig jól elérhető felületen, például az ingatlan.com-on vagy a jofogas.hu-n tegyék közzé. Erzsébetvárosban a jelenlegi ellenzéki vezetés már megszüntette annak a lehetőségét, hogy a piaci érték 30 százalékáért bérlakásokat lehessen venni, s

ezt a példát ajánlják más önkormányzatoknak is. Tettek javaslatokat arra is, hogy a pályázati rendszer átlátható és számonkérhető legyen. Lehessen tudni azt is, hogy kikből állnak azok az önkormányzati bizottságok, amelyek a lakások értékesítéséről döntenek, tegyék azt is nyilvánossá, hogy miért adják el az önkormányzati ingatlant.

A Schadl-bizottság munkájában részt vett Pikó András, Józsefváros polgármestere, Baranyi Krisztina, Ferencváros polgármestere, és két ellenzéki önkormányzati képviselő, Szigeti Flóra, valamint Kovács Alex Gábor. A bizottság tagjai szerették volna meghallgatni kormánypárti kollégáikat, például az V. kerület korábbi és jelenlegi fideszes polgármestereit, Rogán Antalt és Szentgyörgyvölgyi Pétert. Hívták Vattamány Zsoltot is, Erzsébetváros korábbi fideszes vezetőjét is, de egyikük sem vállalta, hogy feleljen a bizottság kérdéseire.

A bizottsági jelentés a Fővárosi Közgyűlés elé került, ez a testület dönt arról, hogy a feltárt esetekben tesz-e jogi lépéseket.

Sándor Zsuzsa

ERZSÉBETVÁROS KÉPVISELŐI OLDALAK

AZ ERZSÉBETVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐINEK MUNKÁJÁRÓL

2022/5

MÁJUSI TARTALMUNKBÓL

Ripka András önkormányzati képviselő • **Veres Zoltán** önkormányzati képviselő • **Molnár István** egyéni képviselő, 5. választókerület • **Nagy Andrea** egyéni képviselő, 8. választókerület • **Sáli Annamária** egyéni képviselő, 6. választókerület • **Szűcs Balázs** egyéni képviselő, 7. választókerület • **Ujvári-Kövé Mónika** egyéni képviselő, 1. választókerület

A JÚNIUSI OLDALAK KÉPVISELŐINEK FOGADÓÓRÁI

Benedek Zsolt

önkormányzati képviselő
Fogadóóra időpontja: megbeszélés szerint.
Bejelentkezés a benedek.zsolt@erzsebetvaros.hu e-mail-címen.

Bárdi Zsuzsanna

a 2. választókerület képviselője
Fogadóórát egyeztetett időpontban tartok. E-mail cím: bardi.zsuzsanna@erzsebetvaros.hu.
Bejelentkezés: 06-20/574-0584.
Facebook: bardi.zsuzsanna.momentum
Instagram: bardizsuzsa

Bónus Éva

a 10. választókerület képviselője
Fogadóórát egyeztetett időpontban tartok. Bejelentkezés a 06-30/227-4859-es telefonszámon.
E-mail cím: bonus.eva@erzsebetvaros.hu
Facebook: www.facebook.com/bonus.eva.momentum

Devosa Gábor

a 9. választókerület képviselője
Megbeszélés, egyeztetés után a hét bármelyik napján lakóim rendelkezésére állok.
Keressenek a 06-1/462-3106-os irodai telefonszámon, vagy közvetlenül elérhetnek a 06-30/900-3311-es számon.

Garai Dóra

önkormányzati képviselő
E-mail: garai.dora@7ker.hu
Bejelentkezés a 06-30/227-4481-es telefonszámon.
Facebook: www.facebook.com/groups/elheterzsebetvaros
Web: www.7ker.hu

Dr. Kispál Tibor

a 3. választókerület képviselője
Bejelentkezés a 06-1/462-3207-es telefonszámon.
E-mail: kispal.tibor@erzsebetvaros.hu
Fogadóóra: minden hónap második péntekén, 14.00-16.00 óráig.
Helye: Nyugdíjas-klub, Király u. 97.

Ripka András
önkormányzati képviselő

Köszönet

Köszönöm szépen minden választópolgárnak, aki részt vett a parlamenti választáson, egyben szeretnék gratulálni dr. Bajkai István választókerületi elnökünknek, aki parlamenti mandátumot szerzett. Munkájához kitartást és jó egészséget kívánok!

Ripka András

Belső-Erzsébetváros lakói is megérdemlik a nyugalmat

Az áprilisi képviselő-testületi ülésen fogadtuk el a kerületi rendőrség tavalyi évre vonatkozó beszámolóját. Gratulálok rendőri vezetőinknek a budapesti viszonylatban is kiemelkedő eredményekhez, azonban az, hogy a belső-erzsébetvárosi részen tíz százalékkal növekedett a bűncselekmények száma, aggodalomra ad okot. A rendőrkapitány úr beszámolója szerint a „2021. évben a közterületen elkövetett bűncselekmények száma az előző évi 696-ról 721-re emelkedett”, amely nem segíti a biztonságérzet kialakulását az erzsébetvárosiaknál. Ehhez szorosan kapcsolódik, hogy 2020. évhez képest 2021-ben emelkedés következett be a testi sértések (97-ről 112-re) és ezen belül a súlyos testi sértések (73-ról 81-re) számában is.

Jól látszik, hogy egyes területeken van még lehetőség a javulásra, hiszen a kerület belső részein élő polgáraink is megérdemlik a nyugalmat. Frakciónk ezután is lehetőségeihez képest minden segítséget megad a kitűzött célok elérése érdekében a közrend fenntartóinak.

Szintén ezen a testületi ülésen fogadta el a képviselő-testület az új takarítási rendet, azonban ezt a legnagyobb jóindulat mellett sem tudta támogatni frakciónk. A várost vezető koalíció javaslata alapján a jövőben nem ürítik hétfévente a szemetéseket Belső-Erzsébetvárosban. Aki járt valaha belső részen, az jól tudja, hogy nem ritkítani, hanem éppen sűríteni kellene a kukák ürítését és a takarítást. Részletes beszámolót erről a témáról Veres Zoltán képviselőtársam oldalán olvashatnak.

Veres Zoltán
önkormányzati képviselő

A fotó a Rózsák terén készült, de jól illusztrálja a problémát

Még koszosabb lesz a „bulinegyed”

Hamarosan megszűnik Belső-Erzsébetvárosban a szemetesek hétvégi ürítése a képviselő-testület áprilisi döntése alapján. „Ez hibás és felelőtlen döntés a kerületvezetés részéről, hiszen jelenleg is méltatlanul koszos Belső-Erzsébetváros, a kukák pedig rendre teljesen tele vannak, sokszor a szemetes mellé teszik az emberek a hulladékot. Költségsökkentésre hivatkozva szüntetik meg a kukák hétvégi ürítését, ami azt is jelentheti, hogy egy péntek reggeli kukaürítés után akár három napon keresztül, egész hétvégén - jellemzően a legforgalmasabb időszakban - hozzá sem nyúlnak a takarítók a szemetesedényekhez” - mondta el felszólalásában Veres Zoltán frakcióvezető. A kerületvezetés továbbá arról is döntött, hogy Belső-Erzsébetvárosban megszűnik a hétvégi gépi takarítás, helyette csak a kézi marad, míg Külső- és Középső-Erzsébetváros kézi takarítása 46%-kal, a gépi takarítás 25%-kal és a magas nyomású vizes takarítás 14%-kal csökken.

A Fidesz-KDNP-frakció felhívta a figyelmet: a legtöbb lakossági panasz jelenleg is a köztisztaság miatt, az utcák, járdák tisztaságával, a szemetesedények állapotával kapcsolatban érkezik, ezért ez rendkívül elhibázott és felelőtlen döntés.

„Ha ez így folytatódik, nem marad zöldfelület Erzsébetvárosban!”

Két év alatt 39 fa kivágásának terve landolt ismét a képviselő-testület asztalán. Sajnos ebből 26 már meg is valósult 2021-ben, és további 13 fa kivágása történik meg idén. „Erzsébetvárosban rendelet szabályozza, hogy a kivágott faegyedeket pótolni kell, azonban ez nem valósult meg. A tavalyi 26 kivágott fa helyett csak 13-at pótoltak, tehát pontosan a felét. Ha ez így folytatódik, nem marad zöldfelület Erzsébetvárosban!” - mondta Veres Zoltán. Ráadásul a kivágott fák után maradt gyökérzet és egyéb hulladék elszállítása jelentős pluszköltségekkel jár, erre plusz 15 millió forintot költ az önkormányzat.

Erzsébetváros jellegéből adódóan nem a legnagyobb zöldfelülettel rendelkező városrész. Az előző kerületvezetés ezért minden lehetőséget megragadott arra, hogy zöldebbé tegye a kerületet. Ahol lehetőség volt rá, gyökeres fákat ültettek, ahol nem, ott plan-téneres (dézsas) zöldket, és több ezer négyzetméternyi közparkot létesítettek a belváros közepén. A már meglévő parkok ápolása és bővítése mellett például a Belvárosi pihenőpark és a Százház utcai közpark is hatalmas, új zöldfelületként jelent meg Erzsébetváros területén, melyeket az itt élők és az ide látogatók is nagy örömmel fogadtak és vettek használatba.

Fogadóóra időpontja: megbeszélés szerint. Bejelentkezés a 06-30/486-5565-ös telefonszámon.

MOLNÁR ISTVÁN
az 5. választókerület képviselője

TÁRSASHÁZI PÁLYÁZATOK!

Megjelent két fontos pályázat, amely segítheti az önkormányzat épületeinek megújulását:

Társasház-felújítási pályázat, amelynek beadása folyamatos szeptember 30-án 12 óráig.

Tiszta utca, rendes ház pályázat, amelynek beadási határideje május 31.

Külön felhívom erre a pályázatra a figyelmet: komoly jutalom jár a maguk előtti közterület tisztán tartó társasházaknak.

A részleteket megtudhatják és a pályázati adatlapokat letölthetik az önkormányzat honlapjáról, vagy beszerezhetik a Polgármesteri Hivatal Hatósági és Ügyfélszolgálati Irodáin.

Gyűjtés az orosz agresszorok áldozatainak

Mi, magyarok ismerjük, milyen az, amikor az oroszok elindulnak Európa felé. I. Miklós cár 1849-ben, Sztálin 1944-ben, Hruscsov 1956-ban küldte ránk katonáit. Most méltó utódjuk, Putyin támadta meg Ukrajnát, minden indok és jogalap nélkül. Az agresszorok elől elmenekült nőknek és gyerekeknek szerveztem két gyűjtést a választókerületemben. Köszönöm a lakóknak, hogy nagyon sok adományt hoztak. Ezeket az Étel az Életért alapítvány juttatta el azoknak az anyáknak, gyerekeknek, akiknek férjük, apukájuk otthon harcol RaszPutyin csapatai ellen.

Erzsébetváros díjazottjai

Nagy Andrea képviselőtársammal közösen idén három személyt javasoltunk több évtizedes kimagasló kerületi munkája alapján önkormányzati kitüntetésre. A képviselő-testület elfogadta előterjesztésünket, így mindhárman díjazottak lettek.

A fotón mellettem balról Csöke Józsefné fodrász-mester (Erzsébetváros mestere díj), Jenei Károlyné szájsebészeti asszisztens (Pro Urbe Erzsébetváros díj) és Kaya Bülentné Fehér Izabella virágáros (Erzsébetváros mestere díj), valamint Nagy Andrea.

Tisztelt Lakók! Tájékoztatásul a választókerületünk eredménye az országgyűlési választásokon.

	DR. OLÁH LAJOS		ELLENZÉKI LISTA		KOVÁCS BALÁZS		FIDESZ-KDNP-LISTA	
	db	%	db	%	db	%	db	%
16. szk. - Wesselényi utca 38.	241	50,3	231	47,8%	180	37,6%	185	38,3%
17. szk. - Madách Gimnázium	259	51,0	255	49,6%	200	39,4%	204	39,7%
18. szk. - Madách Gimnázium	347	54,4	321	50,2%	226	35,4%	242	37,8%
19. szk. - Rózsa utca 3.	271	51,3	257	49,1%	197	37,3%	207	39,5%
Összesen	1118		1064		803		838	

A népszavazási kérdésekre 34% szavazott érvényesen, 33% érvénytelenül, 33% nem szavazott Erzsébetvárosban.

A Péterfy, a mi kórházunk

Gyakorlatilag mióta élek, ismerem a Péterfy kórházat, hiszen itt születtem, bár érthető okokból erről nincsenek emlékeim, de mivel itt nőttem fel Erzsébetvárosban, természetes volt, hogy bármilyen vizsgálat vagy betegség miatt a Péterfy kórházat vagy rendelőintézetet kerestük fel. Amióta képviselő vagyok, más szemmel nézem az itt folyó munkát, és csodálattal adózom minden itt dolgozó munkájának.

Ápolóink köszöntése

Évente mindössze két olyan nap van a naptárban, amikor az ápolókat köszöntjük, az egyik február 19., Kossuth Zsuzsanna születésnapja, ami a magyar ápolás ünnepe, illetve május 12., amikor Florence Nightingale brit ápolónő születésnapján a világ minden ápolóját és ápolónőjét köszöntjük.

Hogy mennyire fontos a munkájuk, azzal mindenki csak akkor szembesül, amikor rászorul a segítségükre. A betegágyak mellett ugyanúgy, mint a szülészeten vagy a laborokban, a mentőknél vagy műtét közbeni asszisztenciaként lelkiismeretesen végzik a feladatukat. Ők mindannyian hivatást választottak maguknak, és szüle-tésüktől az utolsó órákig elkísér bennünket gondoskodásuk. Számíthatunk rájuk a pandémia alatt, és akkor is itt lesznek, amikor a Covid-járvány teljesen lecsengett.

Megköszönjük nekik? Nem köszönjük meg. Főleg akkor nem, amikor idegesen a bajban felelősöket keresünk. Amikor rájuk hárítjuk a felelősséget az egészségügyi intézmények állapotáért, a nem túl minő-

ségi étkeztetésért, a nem létező vécepapírárt... Pedig ezekről nem ők tehetnek, ahogy arról sem, hogy egyre nagyobb a létszámihiány, hogy a pandémia alatt egyszer csak megváltoztatták a jogviszonyukat, hogy a fizetésük nemhogy alacsony, de az emeléssel együtt is a bértábla alján találták magukat.

Felsorolhatatlanul sok tartozása van felénk az államnak és társadalmunknak. A köszönetünket nemcsak megérdemlik, de jár nekik az elismerésünk. Ha bárhol egészségügyi intézményben járunk, ez jusson eszünkbe.

17 millió a vizsgálóasztalra

Mindannyian tudjuk, hogy nemcsak az ápolók munkája nincs elismerve, de az intézményi infrastruktúra sem mindenhol világszínvonalú. Szeretném megköszönni képviselőtársaim támogatását, amivel a költségvetés elfogadásakor hozzájárultak ahhoz, hogy a Péterfy kórház a fül-orr-gégészete számára be tudjon szerezni egy új vizsgálóasztalt. Az ezzel kapcsolatos javaslatot az osztály vezetőjével, dr. Huszka Jánossal

együtt adtam be, és bár a békért ajánlatok közül a legolcsóbbat választottuk, így is egy magas szín-

vonalú, modern vizsgálóasztal segíti majd a kerületi lakosok ellátását is a mi kórházunkban.

Ünnepélyes aulaavatás

Örömmel számolok be arról, hogy a Péterfyben mostanában látványos változásokat tapasztalhatnak a betegek, a vizsgálatokra érkezők. Az Egészséges Budapest Program keretében az alap felújítási munkálatokat, festést, burkolást, több helyen a nyílászárócseréket már elvégezték, sőt megújult a rendelőintézet oldal aulája is. Itt eltűnt a 60-as éveket idéző hangulat, megörvös az értékes régi épület szépségét, új padlóburkolatot kapott a terület, és kicsérle-ték az üvegtetőt is. A belső térben

lévő kis pavilonokat beépítették, új formát kapott a porta, és felújították a különlegességnek számító forgóajtót is. Az avatás egyben köszönet is volt, mindazon dolgozók számára szervezett házi ünnepséggel, akik részt vettek a Covid-ellátásban, illetve az oltópontok munkájában.

Mint az önkormányzat képviselője, én is megköszönöm és köszönöm áldozatos munkájukat!

NAGY ANDREA

a 8. választókerület képviselője

A Kópévár óvoda remek programjaiba sokszor a szülőket is igyekeznek bevonni. Ezt magam is megtapasztalhattam, amikor a költészet napján és a Föld napján is ellátogattam hozzájuk Szücs Balázs és Devosa Gábor képviselőtársaimmal.

A fotókat és az összefoglalómat megtalálhatják Facebook-oldalomon.

Fogadóórát előzetes megbeszélés alapján, egyeztetett időpontban tartok. ☎ 06-1/462-3226 ✉ nagy.andrea@erzsebetvaros.hu 📱 Nagy Andrea képviselő

SÁLI ANNAMÁRIA

6. választókerület

TÁRSASHÁZ FELÚJÍTÁSI PÁLYÁZAT

Ezen a pályázaton a lakóközösségek vehetnek részt a közös területekkel kapcsolatos felújítási munkákra, például tető, körfolyosó, lépcsőház, de külön pályázati lehetőséget kínálunk a gázkizárt társasházak számára is.

Határidő: 2022. szeptember 30.

NYÍLÁSZÁRÓ PÁLYÁZAT

A lakóknak érdemes előre gondolkodniuk az esetleges lakásfelújítások kapcsán abban is, hogy hő, és hangszigetelt nyílászárókra, az eredeti ablakok felújítására is nyújt támogatást önkormányzatunk. Ablakok méretétől és a csere vagy javítás módjától függően 50 ezertől akár 180 ezer forint is lehet a támogatás mértéke nyílászárónként.

Határidő: 2022. május 9.

BÉRLAKÁS

A lakhatás problémáinak megoldása komoly feladat a legtöbb család számára. Az önkormányzat a bérlakás állományt meglehetősen lepusztult állapotban vette át, nagyon sok teljes felújításra váró üres lakással. Ezek felmérése folyamatos, érdemes az EVIN honlapján követni a folyamatosan frissülő pályázati kiírásokat, hiszen a felújítási kötelezettséggel kiírt lakások nyertesei a felújítás után önkormányzati bérlőként használhatják a saját maguknak felújított, akár több szobás bérlésményt. A tavaszi pályázat határideje éppen lejárt április 29-én, de a 3. negyedé-ven, várhatóan szeptemberben kiírásra kerülnek újabb lakások.

Kiírás: Várhatóan 2022. szeptember www.evin.hu

KERTJEINK

Nagy sikere van az Erzsébetváros Kertje pályázatnak, ahol a már meglévő udvarokkal, kertekkel lehet a versengésbe szállni. Hét közösség is nyertese lehet ennek a pályázatnak, az első helyezett jutalma pedig 300 ezer forint.

Határidő: 2022. augusztus 31.

Határidő: 2022. október 31.

Nagyon sok pályázat határideje járt le a napokban, akik úgy gondolják, hogy nem szeretnék lemaradni jövőre ezen lehetőségekről, érdemes megjegyezni milyen támogatási formákat nyújt még a kerület.

Erzsébetvárosi családok üdülésének támogatására illetve Sajátos nevelési igényű és egyéb nehézséggel küzdő gyermeket nevelő családok részére is írunk ki pályázatot.

De CO mérők illetve bringák és rollerek vásárlásának támogatása is a repertoár része, kövessék az önkormányzat honlapján a kiírásokat a Nyilvánosság menüpont alatt, de ha kérdésük van bármelyik lehetőséggel kapcsolatban, akkor kereshetnek engem is elérhetőségeimen.

Fogadóórát időpont-egyeztetés alapján tartok. ☎ 06-30/227-4859 ✉ E-mail cím: sali.annamaria@erzsebetvaros.hu 📱 Facebook / sali.annamaria.momentum

SZÜCS BALÁZS

a 7. választókerület képviselője

Civilek a pályán!

Az erzsébetvárosi civil szervezetek az élet nagyon sok területén végeznek kiemelkedő tevékenységet, sokszor elengedhetetlenül fontos feladatot. Működésre hétmillió forintra, programokra 12 millió forintra lehet összesen pályázni. Ebben az évben új lehetőség is nyílik a civilek számára. Piaci szereplő bevonásával közös események szervezésére is módjuk lesz.

Részletes tájékoztatót tartotunk számukra az önkormányzatban, de készítettünk egy írásos összefoglalót is, amelyet megtalálhatnak Facebook-oldalam április 13-i bejegyzésében.

Irodalmi ösztöndíjunk

Immár harmadik alkalommal hirdettük meg önkormányzatunk irodalmi ösztöndíját, amely a maga nemében a mai napig egyedülálló. Nem azért, mert az irodalmat támogatjuk, hanem azért, mert olyan írókat segítünk, akik előtt így megnyílnak a lehetőség a szabad alkotásra, és akiknek művei alapján nemcsak irodalmi, de egyéb művészeti ágak is lehetőséget kapnak munkáik bemutatására.

Részletek az Erzsébetváros Hírei Facebook-oldalon, valamint az Erzsébetvárosi Irodalmi Ösztöndíj oldalán:

Pünkösöd előtt

Annyi minden elválaszt bennünket, és sokszor nagyon úgy tűnik számomra, mintha a világ egy kicsit „rá is játszana” erre: felnagyítja a különbségeket. A politika világáról nem is beszélve. A pünkösöd azért fontos számomra, mert azt ünnepehetjük, hogy több az, ami közös bennünk, mint ami elválaszt, „a Lélek ugyanaz” (1Kor 12,4). És nem csak több a közös bennünk: ezáltal vagyunk egyenlők is.

Áldott, reménnyel teli ünnepet kívánok!

Őnök döntenek

Új lehetőségek nyílnak a választókerületekben élők előtt. Ebben az évben minden választókerület számára elkülönítettünk a költségvetésben **6-6 millió forintot, amelynek felhasználására az itt élők tehetnek majd javaslatot. Erre az önkormányzat külön szavazófelületet alakít ki, de a javaslatokat személyesen is eljuttathatják hozzám. A lényeg, hogy mindenki csak arra a körzetre tehet javaslatot, ahol él. Amint megnyílik a szavazási lehetőség, tájékoztatni fogom Önöket.**

Kiválóságaink

Idén is díjaztuk Erzsébetváros különleges, értéktelítő, illetve a társadalom számára fontos munkát végző lakóit. Én öt javaslatot tettem, mindegyiküket támogatta a képviselő-testület is. **Fahidi Éva** holokauszt-túlélő, a magyar közélet kiemelkedő alakja díszpolgári címet, **Tettamanti Béla** Munkácsy Mihály-díjas grafikus, képzőművész posztumusz díszpolgári címet kapott kerületünkől. Pro Arte díjat vehetett át **Nagy Mari** Jászai Mari-díjas színészművész, rendező, érdemes művész. Pro Urbe Erzsébetváros díjban részesítettük a Vince Kiadó társalapítóját, a Klauzál13 Könyvesbolt és Galéria tulajdonosát **Gál Katalint**. Erzsébetváros mestere díjban részesült **Bordás Éva** (képünkön), akit a választókerületünkben élők is ismerhetnek, hiszen több mint tizenegy éve üzemelteti a Muskátli étkezdét a Damjanich utcában. Minden díjazottnak gratulálók!

Fogadóórát minden hónap első hétfőjén, 16-18 óráig tartok, valamint előzetes megbeszélés alapján előre egyeztetett időpontban is. ☎ 06-30/690-9149

UJVÁRI-KÖVÉR MÓNIKA

az 1. választókerület képviselője

Köszönöm, hogy levélben vagy telefonon megkerestek, és felhívták a figyelmemet néhány fontos, a körzetünket érintő ügyre.

Várom visszajelzéseiket, melyekre minden esetben személyesen válaszolok, és Facebook oldalamon a lakosságot érintő témákat külön is posztolom. Kövessék munkámat az online felületen is.

Életmentő injekció Erzsébetvárosban

Az áprilisi képviselő-testületi ülés egyik napirendi pontját egy tragédia híre előzte meg. A közelmúltban egy újpesti iskolában tanuló gyermek haláláról kellett olvasnunk, akinél a mogyoróallergiája miatt olyan erős anafilaxiás sokk lépett fel, hogy az Országos Mentőszolgálat kármentő munkatársai már nem tudták megmenteni az életét. A tragédia elkerülhető lett volna, ha az oktatási intézményben rendelkezésre állt volna adrenalin tartalmú injekció.

A hírt olvasva tudtam, hogy cselekednem kell, ezért kezd-

ményeztem, hogy az önkormányzat az összes nevelési és oktatási intézményben tegye elérhetővé az EpiPen és az EpiPen Junior injekciót, amely rovarcsípések, ételek,

gyógyszerek vagy egyéb allergének által kiváltott súlyos allergiás reakciók (anafylaxia) sürgősségi kezelésére alkalmazható, és használatukról a pedagógusok kapjanak kimerítő tájékoztatást.

A döntés előkészítésénél a gyógyszer lejárati idejével is számoltunk, ugyanis mostantól folyamatos, megújuló forrást biztosít Erzsébetváros Önkormányzata az adrenalin tartalmú injekció beszerzésére, tehát nem fordulhat elő olyan helyzet, hogy szűkség esetén ne legyen kéznél a gyógyszerből a kerület nevelési és oktatási intézményeiben.

Döntésünk sajnos nem enyhíti az elhunyt gyermek családjának fájdalmát, de a történekből tanulva megakadályozhatjuk, hogy hasonló szörnyűség történjen meg Erzsébetvárosban. Bizom benne, hogy az életmentő injekció biztosításával soha többé nem kell ilyen szomorú, ráadásul gondos előkészülettel megelőzhető történetekről hallanunk.

A teraszok ügyében nem mi döntünk!

Folyamatosan érkeznek hozzám lakói jelzések, hogy az önkormányzati körzetekben különböző teraszokat alakítottak ki, amelyek zavarják a lakók nyugalmát. A lakói észrevételek egy része jogosnak tűnhet, ugyanakkor a helyzet nem ilyen egyszerű, ezért szeretnék ennek a kérdéskörnek pár sort szentelni. A kormány koronavírus veszélyhelyzeti intézkedései között szerepelt az a rendelkezés, miszerint a vendéglátóhelyek üzemeltetőjének nem szükséges közterületen terasz létesítéséhez engedélyt szereznie. Mi nem értünk egyet a kormány döntésével, már csak azért sem, mert ezzel még az ellenőrzés jogkörét is kivették az önkormányzati hatóság kezéből. Magyarul, ma egy vendéglátóegység minden engedélyzettség nélkül ott üzemeltet teraszt, ahol akar, csupán minimális feltételnek kell megfelelnie.

Hallom és értem a lakói észrevételeket, ezért amint visszanyerjük jogi eszközeinket, határozott lépéseket fogunk tenni az ügy érdekében, hogy a teraszok jogszerűen üzemelhessenek, az itt lakók nyugalmát nem zavarva.

Folyamatosan várom Önöket fogadóórára, bejelentkezés a 06-1/462-3359-es telefonszámon és e-mailben (ujvari-kover.monika@erzsobetvaros.hu) lehetséges!

Itt a tavasz, kertészkedjünk!

A szürke téli hónapok után kifejezetten üdítő látvány a sok színes virág a köztereken, parkokban, de azok a növények bizony nem maguktól teremnek. Az Erzsébetváros Kft. kertészeti munkatársai hihetetlen tempóban végzik a palántázást, de nagyon sok egyéb feladatot is el kell látniuk ahhoz, hogy zöldterületekben szegény kerületünk szebb, virágos-növényes arcát mutathassa.

Tavaly megkezdtek a cserjepótlást a parkokban, sőt több helyen, például a Jobbágy utca sarkán új zöldfelületet is kialakítottak. Befejezték a Belvárosi pihenőpark rézsűjé-

nek és a Százház parknak a növénypótlását, a polgármesteri hivatal előtti kis teret pedig virágosították, és a terület cserjesövényt is kapott. A Madách sétányra újabb 16 fémplánténert helyeztek ki, ezekben most még apró, de később látványos cserjék teszik zölddebbé ezt az útszakaszt.

A munkálatok folyamatosak, lapunk megjelenése előtt a Bethlen téren dolgoztak a kertészek, itt harminc négyzetméteren gyomtalanították a parkot és ültették be bokrokkal. Május 5-től az oszlopokra több mint nyolcezer muskátli kerül ki. Ezeket a növényeket különleges, víztároló kaspókba ültetik, locsolásukról az Erzsébetváros Kft. gondoskodik.

Az őszi virágok jelentős része még jó állapotban van, ezért csak május közepén kerül sor a cseréjükre. Az egyényári felületeken kerületszerte pótolják a begónia- és diszcsa-

lánültetvényeket, továbbá kísérleti jelleggel körülbelül négyszáz négyzetméter területre virágmagkeveréket ültetnek.

Ugyancsak májusban kerül sor a Madách téri planténerek graffitimentesítésére, pontosabban antigraffiti tisztítószer alkalmazására ezeken a felületeken.

A kertészek munkája nem mindig látványos, és van, amikor még további szakembereket is be kell vonniuk. Ilyen például a füves területek levegőztetése, a fűmagszórás és a fűnyírás, a műtrágyázás és a talajtakarás, aminek eredménye a szép, összefüggő zöld gyep.

Figyelem: a kutyusok energiájának levezetésére ezek a területek nem valók, számukra a belső kerületekben, így Erzsébetvárosban is több kutyafuttató áll rendelkezésre. S. J.

Gyepszellőztetés, fűnyírás **11 620 m²**

Muskátlitelepítés oszlopokra **8520 db**

Gyepfelújítás, talajtakarás **5522 m²**

Rostált termőtalaj **44 m³**

Kísérleti virágmagültetés **400 m²**

Palántázás **20 000 db**

A kerületi lakók is részt vehetnek a növényesítésben, balkonládákban szép, színpompás minikerteket ültethetünk, és a társasházi közösségek még nyerhetnek is az önkormányzati pályázaton, ha belső udvaraik kertjeivel jelentkeznek.

UNIÓS PÁLYÁZATON NYERT A BISCHITZ

Segítség a lakhatási problémákkal küzdőknek

Akik valaha igénybe vettek már valamilyen szociális ellátást, átélték, hogy sokszor maguk sem tudták, melyik intézményhez forduljanak a különböző problémáikkal. A szolgáltatásokat nem rájuk szabták, nem abban kaptak segítséget, amiben igazán szükségük lett volna. Ezen a helyzeten kíván változtatni az az uniós pályázat, amit a Bischitz Johanna Integrált Humán Központ nemrég megnyert. Nem egymagában, hanem német, szlovák, szlovén és más magyar szervezetekkel közösen.

A 30 hónapos uniós projekttel létrejön majd egy olyan új szolgáltatási rendszer, amely a hátrányos helyzetű kerületi lakosok munkaerőpiaci integrációját javítja. A pályázat egyrészt lehetővé teszi, hogy a szociális ellátásban együttműködő intézmények sokkal jobban összehangolhassák a feladataikat. Nem a kliensnek kell majd

igazodnia a hivatalok elvárásaihoz, hanem attól függően, hogy neki mire van szüksége, kapja meg a személyére szabott lehető legjobb szolgáltatásokat.

A program célcsoportja a lakhatási problémákkal küzdő szegényebb réteg, azok, akik már eleve részesülnek lakhatási vagy rezsitámogatásban. Az ő esetükben kulcsfontosságú, hogy jó munkahelyet találjanak. A programmal például olyan tudáshoz juthatnak, olyan készségeket szerezhetnek meg, amelyekkel jelentősen nőhet az esélyük a munkaerőpiacon.

Jelenleg a program még az előkészítő fázisánál tart, várhatóan az év utolsó negyedében vagy a következő év elején indulhatnak el a lakossági szolgáltatások, amelyeknek fő koordinátora a kerületi családsegítő központ lesz.

S. Zs.

Majálissal nyitnak az idősek klubjai

Május 16-án két idősek klubja is újraindik a kerületben. Az egyik a Dózsa György úti, a másik a Peterdy utcai bentlakásos idősek otthonában működik, ezeket a koronavírus-járvány kirobbanása után be kellett zárni. Két év szünet után ismét látogathatók lesznek ezek a klubok is, ami főleg a környéken, Külső-Erzsébetvárosban lakó aktív szépkorúak számára jó hír.

Nyitóbüliként majális szerveznek, amelyre az idősek klubjaiban és a bentlakásos otthonokban lehet előzőleg jelentkezni. Az ünnepélyes megnyitót a Dózsa György úti otthon udvarán tervezik megtartani. Lehet paprikás krumplit főzni a kon-

dérokban, lesznek szabadtéri csoportos játékok, de mindenekelőtt örömteli találkozásokra számíthatnak azok, akik a pandémia miatt rég nem láthatták egymást.

A Dózsa György úti annyiban különleges, hogy a társadalmi integráció szép példáját mutatja. A klubot ugyanis a nappali pszichiátriai ellátásban részesülő betegek, illetve középsúlyos demenciában szenvedők is látogatják, ők is részt vesznek a közös programokon. A baráti légkörben mindenki befogadásra talál.

A bentlakásos otthon területére továbbra is csak maszkban szabad belépni, de ez a klubban levehető. S. Zs.

Ingyenes bringatanfolyamok

Jön a szép idő, egyre többen ülnek kerékpárra. A biztonságos kerekedéshez azonban nem elég a jó bringa: meg kell tanulni azt is, hogyan lehet a forgalmas belvárosi útszakaszokon körültekintően közlekedni. Ebben próbál segítséget nyújtani a helyi lakosoknak a kerületi önkormányzat.

A tizenkét év fölöttiek ingyenes oktatásokra jelentkezhetnek, és a Velo Budapest! profi kerékpáros szakembereivel haladhatnak végig egy-egy belső-erzsébetvárosi útszakaszon. A kezdők megtanulhatják a biciklisávok használatát, a speciálisan nekik szóló közlekedési lámpák és táblák jelzéseit, a városi közlekedés alapvető szabályait. A haladó csoport olyan forgalmas utakon is megtanul biztonságosan kerékpározni, például sávot váltani, mint a Rákóczi út vagy a Keleti pályaudvar környéke. A csoportok gyakorlati és elméleti képzést egyaránt kapnak, alkalmanként hét-nyolc kilométeres körutat tesznek meg.

A foglalkozások kétórások, előzetes regisztrációhoz kötöttek. Jelentkezni a schabedly.david@erzsebetvaros.hu címen lehet.

A bringás kurzusok tervezett időpontjai

május 7. - kezdő

május 21. - kezdő

június 4. - haladó

június 18. - kezdő

július 2. - kezdő

július 16. - haladó

szeptember 10. - kezdő

szeptember 24. - kezdő

október 8. - haladó

A FÉNY MESTEREI

Csillármúzeumot Erzsébetvárosba!

Sándor Zsuzsa

Mi a közös bennük: Zeneakadémia, Dohány utcai zsinagóga, Uránia filmszínház, New York palota és az állatkert elefántháza? Valószínűleg az Elmebajnokság győztese sem találná ki a megfejtést. Mindegyik épületben Grünberger Tamás csodálatos csillárjai világítják meg a teret. Az idős mester régi csilláros dinasztia sarja, s a családi krónika Erzsébetváros történetével fonódik össze.

Ha vissza tudnánk menni az időben, és sétálnánk a múlt századforduló Erzsébetvárosában, valahol a Kertész utca és Dob utca sarkánál találnánk egy fényes kirakatú műhelyt, fölötté a cégtábla: Grünberger művészi csillárkészítő – alapítva: 1901. Az alapító mester, Grünberger Adolf – Grünberger Tamás nagyapja – Kötcséről származó zsidó iparos volt, asztalosnak és csillárkészítőnek tanult. A gazdasági válság idején, amikor sokan Amerikába „tántorogtak ki”, ő hét gyermekével Budapestre költözött, a VII. kerületbe. Nem csak azért, mert a zsidó negyedben élénk kereskedelmi élet folyt: az itteni bérpalotákban megnőtt az igény a csillárok iránt. A polgári élet fejlődésével egyre több kávéház, színház és lokál nyílt, s Grünbergerék nélkül nem volt fény a pesti éjszakában.

Adolf bácsi a négy fiának adta át mesteriség fortélyait, a három lánya pedig a családi üzlet vezetésében segédkezett. A Kertész utcából átköltöztek a Klauzál tér 2.-be, a második világháborúig ott működtek a csillárüzletüket.

A békebeli időkből sok anekdota maradt fenn a bohém fivérekről. Ők tervezték a New York kávéház csillárjait is, ám a költségek akkorára nőttek, hogy a megrendelő nem tudta a teljes összeget kifizetni. Így hát természetben fizetett: a népes Grünberger család több mint egy éven át vasárnaponként a New Yorkba járhatott ingyen ebédelni. „Leesszük a csillárunkat” – viccelődtek az ingyenc fivérek. A sztoriból kabarétréfa is született, Nóti Károly írta, és Salamon Béla játszotta benne a „csillárját leevő” kávéházi vendéget.

A derűs éveknek véget vetett a világháború. Adolf bácsi és a legidősebb fia meghalt, a többi testvér, köztük Manó, túlélte a vészorszakot. Manó – Grünberger Tamás édesapja – Mauthausenből jött vissza, de a Klauzál téri üzletből már semmit nem talált. Manó az Andrássy úton próbálta újraindítani a családi vállalkozást, fel is építette az új csilláros üzletet, de jöttek az államosítások, és a nép nevében mindent elvettek Grünbergeréktől. A nevüket is: a testvérek Győrire magyarosították. Manó az elektromos szövetkezet csillárrészlegének lett a

- FASZOBRAZSOK FIGYELMÉBE!
- Grünberger csillárgyárban VII., Klauzál-tér 2. ügyes faszobrászsegédek jó fizetéssel állandó alkalmazást nyerhetnek, ugyanitt aranyozó lányok, esztergályos és aranyozó inasok is felvétetnek.
- (Friss Újság, 1927)

vezetője, ahol a saját készítésű munkáikat is árulták. Mert persze a mesterségület nem adták fel.

A férfi 1968-ban meghalt, a szakmát fiának, Tamásnak kellett volna folytatnia. Csak hogy a fiúnak semmi kedve nem volt hozzá, inkább sportriporter szeretett volna lenni. A családja azonban gyakorlatilag megtiltotta neki a pályamódosítást. Grünberger Tamás ma már hálás ezért a szigorét. Egy percig sem bánja, hogy csilláros lett, és ezt a mesterséget adja át a fiának is.

- „Jó a kedvem, hej, tillárom, Grüntől vettem a csillárom” – Hubay, Ránki,
- Vas: Egy szerelem három éjszakája,
- 1961

Tamás a rendszerváltás után megnyitotta a Nagymező utcában a régi-új családi üzletet az eredeti cégtáblával, és a Grünberger családi nevüket is visszavették.

Tamást kérték fel a New York kávéház és az Uránia mozi csillárjainak újratervelésére. Régi újságokból véletlenül tudta meg, hogy ezeket a csillárokat valaha a nagybátya, Grünberger Jenő készítette, aki akkor halt meg, amikor ő született. Korszakokat és generációkat kötnek össze a pompázatos világítótestek.

Grünberger Tamás tizenkét templomban dolgozott, de a legbüszkébb a Dohány utcai zsinagógába tervezett másfél tonnás, 126 égős csillárjára. Új statikai megoldást kellett kitalálnia a szerkezet felfüggesztéséhez, amelyért Europa Nostra feltalálói díjat

kapott, valamint a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjét is.

Grünberger-csillár látható az Operettszínházban és az Erzsébetvárosi Zsidó Történeti Tárbán is. A mester mégis aggódik, azt mondja: a futószalagon gyártott LED-lámpák korábban szinte senki nem csináltat csillárt, legfeljebb a régi darabokat hozzák be javíttatni. Kihalófélben lévő mesterség ez, és a csillárokkal együtt mintha a régi idők fénye is megkopott volna. Az egykori polgári lakásokat a csillár tette otthonossá, földísítette a fény. A mai új építésű házak lakóinak se pénzük, se igényük nincs erre.

Grünberger Tamásnak van még egy nagy álma. Csillármúzeumot szeretne létrehozni Belső-Erzsébetvárosban, ott, ahol az egykori üzletük állt. Be is rendezné régi korok világító búrival. A kerület egykor az iparosok negyede volt, és Erzsébetváros kultúrtörténetéből a csillárok évszázada sem hagyható ki. A múzeum elé utcai csillárt emelne, hadd ragyogja be a környéket.

Amikor hirtelen csend lesz

Adott egy zenész, aki történetesen pszichológus, és akit kellően érdekel, hogyan vannak és min dolgoznak zenésztársai. A színpadon kicsit zenélnék, sokat beszélgetnek. Ennyi a népszerű és telt házaz *Zeneszín* lényege, melynek szellemi atyja és mozgatórugója **Varga Livius**.

Jól gondolom, hogy a *Zeneszín* sorozat az ön fejéből pattant ki?

– Majdnem. Kreatív társam, **Tóth Áron Gergely** zenei és turnémenedzser és **Biró Éva**, az ERŐMŰVHÁZ szervezője közösen álltak elő az ötlettel.

Miért akar egy zenész beszélgetni a zenélés mellett?

– Mondhatnám, hogy a szakmámba vág, hiszen pszichológus is vagyok. A beszélgetés mint műfaj már korábban is jelen volt az életemben. Sokoldalú televíziós és színpadi tapasztalatom van, hogyan lehet jól figyelni és kérdezni, miközben szórakoztatjuk a közönséget, de úgy, hogy nem felszínes dolgokkal traktáljuk. A legfontosabb kiválasztani a megfelelő beszélgetőtársat, de hozzá kell tennem, nincs unalmas interjúalany, csak alaposan kell felkészülni. Bele kell helyezkedni az ő szerepébe, és akkor biztos, hogy ki lehet bontani azokat az érdekes témákat, amelyekről csak ő tud jól beszélni, úgy, hogy megjelenjenek az érzelmei, és egy kicsit benézhesünk az imázs mögé. Mindehhez kiváló iskola volt számomra az *Abszolút* című tévéműsor, amely Till Attila *Propaganda* című kulturális műsorának volt az utódműsora. Itt, a *Zeneszín*ben felkészülök a vendégemből, összeülünk a színpadon, és a nézők előtti beszélgetés egészül ki egy kis zenéléssel.

Legutóbb Lovasi András volt a beszélgetőtárs. Mi volt az, amit mindenképpen szeretett volna megmutatni belőle?

– A Lovasi szövegeiben és költői világában megjelenő elvagyódást gondoltam központi témának, amely mindannyiunk egészséges tulajdonsága. Ő itt marad és alkot, mégis mindig egy kicsit az elvagyodásról énekel. Az új anyagában (Grand Hotel Halma) szintistán látszik, ahogy megírja

VARGA LIVIUS (1971)

Zenész és televíziós. Ha mindez nem volna elég, ráadásképpen végzett pszichológus. A *Quimby* alapító tagja, saját zenekara A *Kutya Vacsorája*. Televíziós és rádiós műsorvezető. A tudományokban és vallásfilozófiákban is elmélyedt közéleti ember, aki tudatosan tervezi az életét. Mindez nem is csodálható, hiszen tanár szüleitől tudatos, tudományos nevelést kapott.

más népek elvagyódásait, amelyek mögé rejtje az ő elvagyódását. Ennek megfelelően löttem körbe kérdésekkel, és amikor azt látja az ember, hogy a másik megnyílik, akkor be kell fejezni a kérdéseket, akkor már csak figyelni kell.

Mi van akkor, ha valaki rossz beszélgetőtárs, és csak röviden válaszol?

– Mindig rengeteg kérdéssel és témával készülök, ilyen esetekben jól jön egy hosszú kérdéslista, de általában azért el szoktam

• ZENESZÍN

• A beszélgetéssorozat 2019 októberében kezdődött. A vendégek között volt Farkas „Wolfie” Roland (Punnany Massif), Pásztor Anna (Anna and the Barbies), Papp Szabi (Supernem), Lecsó (azaz Leskovics Gábor). A *Zeneszín* havonta egyszer, a hónap első csütörtökén látható és hallható a K11 Művészeti és Kulturális Központban.

találni valamit, amire megnyílik az illető, amitől megmozdul benne valami. Megpróbálom kiugrasztani a nyulat a bokorból, amikor a másik kimozdul a komfortzónájából, amikor az őszinteség magasabb szintjére lehet lépni vele. Ez általában az a pont, amikor a gondolatok mellett az érzelmei is megjelennek.

Hogyan választja ki, hogy ki legyen a következő beszélgetőtárs?

– Kreatív társammal és a K11 munkatársával közös ötletelés közben találjuk ki. Adottak három ember szubjektív intuíciói, és ezt kevergetjük a képzeletbeli kalapban. Aztán már csak a művészek naptára dönt, hogy ki mikor ér rá. Előfordul, hogy valami közbejön, de mindig van B terv is.

Látható, hogy mindezt nagyon élvezi. De miért?

– Valóban nagy öröm csinálni. Mindig izgalommal jár, felkészülni pedig kellemes dolog, de az az igazán fantasztikus, ahogyan a közönség reagál, amikor egy vendégem igazán megnyílik. Ilyenkor vagy nagy taps hangzik fel, vagy hirtelen beáll a csend.

Bóka B. László

Áldozat és áldozatok

Magyarázd el valakinek, aki nem élt akkor, aki nem figyelt a történelemórán, akit tulajdonképpen hidegen hagy a múlt, mit is jelentett a valóságban az ötvenes

évek. Erre már nem

lesz szükség, csupán egy kis betűszeretetre: kézbe kell venni és elolvasni Szántó T. Gábor *Keleti pályaudvar, végállomás* című regényét. Szántó könyve még kevesebb ajánlásra, pláne magyarázatra szorul, ha tudjuk, hogy ő írta a 2017-ben bemutatott és méltán sikert aratott *1945* című film alapjául szolgáló *Hazatérés* című elbeszélést és a nagyszerű film forgatókönyvét. No és az *Európa szimfóniát* is, de ez már egy másik történelmi történet.

Nem tudok elragadtatás nélkül írni a könyvről, amelynek sok epizódja, jelenete Erzsébetvárosban játszódik. Az előzmények ismeretében gyorsan le kell szögezni, azt remélem, ez a kötet is hamarosan a filmvászonra fogja végezni. A könyv minden karaktere olyan, mintha valahonnan ismernék őket, fájdalmasan igaziak. A regény, amit nem fogok spoilerezni, a Rajk-per idején játszódik, középpontjában két férfi sorsa, melyek fájdalmasan keresztezik egymást. Egyikük Friedmann Benjámint, a Garay téri kereskedőt, míg másikuk Benedek György,

Fotó: Fortepan, Urbán Tamás

az ÁVH őrnagya, előbbi kihallgatott, utóbbi kihallgató. Miről szól a kötet? Az egész mélyén egy igazi antik görög dráma feszültsége és konfliktusai izzanak. Leírva talán soknak tűnik, de együtt mégis elevenen él minden, egymást erősítve, mert szó van itt hatalomról, reményről, küzdelemről, megalkuvásról, embertelenségről és emberségről, kitarásról és persze életről, halálról. Igen, elismerem, elsőre talán túl általános, de mit tegyünk, örökre ezek maradnak az emberiség nagy erkölcsi kérdései, Aiszkhülosztól Arthur Millerig erről írt mindenki. A könyv lapjain ott van a megnyomorított ötvenes évek valamennyi családjának sorsa. Fantasztikusan megírt, nagyszerű regény ez, amit tényleg mindenkinek olvasnia kellene. Hogy minek minderről a 21. században beszélni? Azért például, mert az árnyak még mindig itt vannak mögöttünk.

A végére egy apró érdekesség, de aki tud olvasni, annak feltűnik: a regény most másodszer, húsz év után (!) átdolgozott változatban jelent meg, ami szépirodalom esetében nem oly gyakori. Szántó T. Gábor az átdolgozott változatban frissítette a nyelvet, feszesebbre vette a párbeszédet, lenyeste az elburjánzó mellékes történetágakat. Hogy mi lett a végeredmény? Fogják kezükbe a könyvet és győződjenek meg róla!

Török Zsuzsa

EGY CSELLISTA, AKI A KISGYERMEKNEVELÉST VÁLASZTotta

A Lövölde bölcsőde sztárja: Donát

A leggyakoribb kérdés, amit feltesznek Donátnak: miért akar egy férfi bölcsődében dolgozni? A 39 éves kisgyermekgondozó egyáltalán nem tartja különlegesnek, hogy ezt a szakmát gyakorolja. A Lövölde bölcsődében mára az intézmény sztárja lett Somlai Donát.

A Lövölde bölcsi igazán mesészerű hely, még a vezetőjét is Kis Herczegh Ildikónak hívják. Ő nyit ajtót, s vezet minket fotós kollégámmal az aprónép között egészen a Nyuszi csoport szobájáig. Itt dolgozik Donát, aki nem csupán a kerület, hanem valószínűleg Budapest egyetlen férfi OKJ-s kisgyermekgondozó-nevelője.

– Imádjuk őt, és nagyon szeretik a szülők és a gyerekek is. Nemcsak jó ember, de kiváló szakember – mondja kérdés nélkül Ildikó, aki anno igencsak meglepődött, amikor Somlai Donát álláshirdetésre jelentkezett hozzájuk. – Kíváncsi voltam rá, és ő hamar meggyőzött arról, hogy itt a helye. Örülünk, hogy nálunk dolgozik, reméljük, sokáig marad.

Donát éppen egy anyukával beszélget, aki a fiát öltözteti. Kiderül, hogy Ferike jól aludt, úgy kellett felébreszteni. A gondozó apró ajándékkal búcsúzik a kisfiútól azzal, hogy másnap találkozhatnak. Már csak néhány gyermek van az összevont, délutáni csoportban, Donát középük invitál, s miközben nekünk mesél, Vilivel, Lilikével, Fannival játszik a földön.

Konzervatóriumot végzett, cselló szakon, s bár nem akart zenész maradni, visszajárt korábbi tanárához a korrepetálást segíteni, egykori iskolájába. Ahogy emlékszik, jól tu-

dott hatni a gyerekekre, megvolt velük az összhang. Talán mert édesanyja gyógypedagógus. Úgy érezte, ahhoz nincs benne elég szorgalom, hogy naponta sok órát gyakoroljon a vágyott sikerért. A kicsikkel való foglalkozás vonzotta igazán, nem a művészi pálya. Máshol kezdte keresni a boldogulást. Műtősegéd lett a Budai Gyermekkorházban.

Fiatall volt még, vágyott a kalandra is, Londonba költözött. Vendéglátás, pénzkeresés, utazgatás. Nyolc év után tért haza. Visszakanyarodott a régi útra, újra apróságok között akart dolgozni. Hidromasszázs-terapeuta lett egy rehabilitációs osztályon, ahol beteg gyerekeket ápoltak.

– Hosszú éveket töltöttem vendéglátásban, emiatt egy felnőttet hamarabb otthagytok, a gyerekekhez sokkal több türelmem van – mondja, s közben átadja a szülőknek Lilikét.

A világ legtermészetesebb dolgaként beszél arról, hogy elvégzett egy OKJ-s kisgyermekgondozó-nevelő képzést, és pályázott a Lövölde bölcsibe. Kis Herczegh Ildikó megkérdezte tőle: „Miért gondolja, hogy gyerekekkel kell foglalkoznia?” „Mert sokkal hamarabb kapok visszajelzést a munkám eredményéről, mint bárhol máshol” – válaszolta a felvételi beszélgetésen.

Másfél éve része a Lövölde bölcsi csapatának, aktív tagja a közösségnek. Gyakran zenélnek együtt kollégákkal, s persze a picikkel. Olyankor behozza a csellót, s a hangszerével ül a gyerekek közé. Markáns, sportos, jóképű férfi. Energiái pozitív hatással vannak mindenkiére.

– Egy apás gyermek például jobban megnyugszik nálam, mint a kollégánónél. Mert neki a férfienergia ad nagyobb biztonságot – magyarázza.

Felmerül a kérdés: hogyan lehet a közalkalmazotti fizetésből nagyot álmodni? Elmondja, hogy sehogyan. Es nem is akar, mert kiélte magát Londonban, mára lenyugodott. Tavaly megnősült, s feleségével néha spórolós, szerény, ám boldog életet élnek. Donát

szeretne saját gyermekét a bölcsisei mellé, de abban is biztos, hogy megtalálta a saját útját: neki gyerekek között van és lesz a helye.

– Igazi kihívás meggyőzni őket a jó irányról. Mégis, sokkal nyitottabbak, mint a felnőttek, ezért van türelmem hozzájuk.

Vilikéért, Fanniért is megjöttek, a szülők kedvesen köszönnek el Donáttól. Lassan kiürül a csoportszoba.

Fotós kollégámmal nagy nehezen felkelünk az alacsony kisszékekről, hagyjuk a nevelőket pakolni, naplót írni. Ferike anyukájának mondatai jutnak eszembe, miközben kilépünk a mesevilágból az utcára:

– Ősszel oviba megyünk. Nem tudom, mi lesz velünk, jobb lenne a bölcsiben maradni. Donátnál. A kisfiam imádják!

KERESZTES ANNÁT A TÁNC VITTE A BALTÁZÁR SZÍNHÁZBA

Húsz év a szeretetközösségben

Erzsébetváros önkormányzata is támogatta azt a jótékonyági koncertet, amelyet neves művészek adtak a Baltázár Színház javára a Budapest Music Centerben. Az esemény fináléjában színpadra lépett az értelmi sérült színészek társulata is, benne Keresztes Anna, aki éppen húsz éve lépett be ebbe a különleges közösségbe.

Madárcsicsergős menedék a Baltázár-ház, ahol őszinte mosollyal, kitért karokkal fogadják az érkezőt. Éppen véget ér a főpróba a színpadon, mindenki levonul, teszi a dolgát. Pakolnak, öltöznek az emberek. Leülök. Fiatalember érkezik, pillanatok alatt rakásba teszi az összes széket, és láthatólag zavarja, hogy az egyikben ülnek. „Keresztes Annát várom.” A férfi megkönnyebbülten bólint, s magamra hagy egy székkal.

Anna örül az interjúnak, szeret mesélni az életéről. Könnyen megnyílik, csak egyszer akad el a beszélgetés, amikor édesanyjáról kérdezem. „Hirtelen meghalt. Nehezen tudtam megemészteni. Nagyon össze voltunk nőve” – emlékezik elcsukló hangon tavaly

májusra, amikor félig árva maradt. Azóta édesapjával és Picur nevű vörös-fehér cicájával él Budapesten, s néha Miskolcon. „Anyukám mindenre megtanított: főzés, öltözés, pontosság, hogy ne késsek el. Ellátom magam akkor is, ha édesapám nincs itthon. Vásárolok, ablakot pucolok, takarítok, és nézem az Exatlont” – mondja.

Annát Verebes István ajánlotta Elek Dórának, a színház művészeti vezetőjének, alapítójának. „Meglátta, hogy táncolok, és elhívott ide dolgozni. Fiatal voltam.”

Első szerepét a *Múló Rúzs* előadásban kapta, ő volt a Mimóza lélek. Mindig az a legkedvesebb szerep számára, amit éppen játszik. Bármilyen karakter bőrébe szívesen

bújik, s fontos számára, hogy a lelkét is beletegye a figurába.

„Ha beszélnek a kulisszák mögött, nem tudok figyelni. A koncentráció elengedhetetlen. Ehhez pedig csapat és csapatmunka kell – mondja. Sokat gyakorol, például pergeti az „r” hangot, mert azzal van a legtöbb gondja.

Az a legnagyobb élmény, ha édesapjával szerepelhet. A Baltázár Színházban ez is megtörténhetett: Keresztes Sándor színművész *A világot tartó oszlopok* című előadásában volt a partnere.

Édesapját mindig megnézi Miskolcon, figyel a próbákon is, ahol sok barátja lett, s velük megalapította a Menő Bandát. „Én adtam ezt a nevet, bórszerkót veszünk fel, szerintem ez menő!” – nevet huncutul.

A Baltázár Színházban valódi szeretetközösségre talált. Kiemeli Fehér Danit, mert „gyönyörűen fest az előadás alatt”, Medetz Attilát, mert „csupasz lelkét adja a nézőknek”, és Nagy Rékát, aki „az egész társulatnak gyönyörű frizurát és sminket készít, teljesen egyedül”.

A tánc hozta Annát a színház világába, s a tánc szinte a legfontosabb kifejezési mód számára. Beszélgetésünk közben felpattan, egy rövid mozdulatsort mutat be mindenféle gátlás nélkül, csak nekem, de akkora tűzzel, energiával, hogy beleborzongok. Tehetséges színész, nem is kérdés. S a színház mellett csendéleteket fest, kollégáknak ad masszázst, szerelmes verseket ír. Nehezen

Névjegy

Keresztes Anna 1985-ben született Kolozsváron, 16 éves kora óta tagja a Baltázár Színháznak. Édesapja a Miskolci Nemzeti Színház művésze, édesanyja szintén színházi dolgozó volt. Anna a Baltázár-közösségben megtanult csapatban dolgozni, és rengeteget fejlődött a kommunikációja is.

beszél első szerelméről, mert végül csatlózott benne. Kollégája volt. Azóta a társulatban nem hozza be a magánéletét, visszahúzódt. Mint az érzékeny virág, a mimóza.

Keresi az igazit, álmodozik a hercegről, fehér lovon. „Várom a fiút, aki boldoggá tesz. Aki lehozza azt a különleges csillagot, ami nekem kell. Naplementére, romantikára, tengerpartra vágyom a szerelmemmel.”

Amíg a hercege megérkezik, utazik, mert imád utazni. Készül egy saját kiállításra a festményeiből, relaxál, színdarabokat, szövegkönyvet olvas, és végszavaz az apukájának. „Az is a jövőm része, hogy megtegyek mindent édesapámért, hogy egészséges maradjon, és sokáig legyünk együtt. A szerelem megtalálása mellett nekem ő a legfontosabb. Szeretet, szerelem, színház: ez az életem. A tenyeremen tartom a szívemet, hogy áradjon a szeretetem!”

tzs

A Lisszaboni Szerződés 2009-es hatályba lépése óta május 5. az esélyegyenlőség napja.

Fotó: Hübner Teodóra és Bege Nóra

AZ ERZSÉBETVÁROSI IRODALMI ÖSZTÖNDÍJ NYERTESE

MÉNES ATTILA

Grisa az Erzsébetvárosba megy

Bemutkozás

Ménéss Attila vagyok, 1961-ben születtem Debrecenben. Eddig nyolc prózakötetemet jelent meg, színdarabomat, a Tar Sándor ügynökmúltjáról szóló *Bihari* című drámámat a Katona József Színházban Máté Gábor rendezte. Jelenleg egy regénytrilógián dolgozom, amihez Erzsébetvárosi Irodalmi Ösztöndíj adott felbecsülhetetlen segítséget.

Már nem emlékszem, hol ismertem meg Grisát, biztos valami koncerten vagy házibuliban. Összehaverkodtunk, sokat lógtunk mindenfelé, csajoztunk, piálgtunk, ahogy normális húszévesekhez illik. Grisa valódi neve Török Géza volt, a becenevét maga akasztotta magára. A nálam egy fejjel alacsonyabb, kerek fejű, Lennon-szemüveges srác a Debreceni Református Kollégium másodéves teológus növendéke volt, és az akkoriban menő csöves szerkóban járt, ahogy én is: bokacsontig beszűkített, foltozott farmergatya, kitűrt kockás ing, melós bakancs, szimatszatyor, halványzöld ballonkabát. A bal fülcimpája ki volt lukasztva, ebbe egy piros fejű gyufaszál volt tűzve. Kérdeztem tőle, hogy így jár-e a teológiai előadásokra is, mire mondta, hogy nem, olyankor a gyufát ki szokta húzni.

Grisa hamar beavatott a megélhetésének titkába. Akkoriban, nem sokkal a Jaruzelski-féle katonai puccs után lengyelek tömegei kerekedtek fel, hogy nálunk üzleteljenek az otthonról hozott portékáikkal az úgynevezett lengyel piacokon. Azért, hogy minél gyakrabban jöhessenek, a határon fel kellett mutatniuk egy meghívólevelet, amiben a magyar házigazdák garantálják, hogy szállást és ellátást biztosítanak számukra. Nos, a szemfüles Grisa ilyen dokumentumok százait, ha nem ezreit állította ki, darabját harminc forintért. Ezen üzemeit a debreceni Nagytemplom előtti Kossuth tér bozótos részén bonyolította le, jó néhányszor én is elkísértem. Barátom már elég jól megtanult lengyelül, moji kolega, mutatott be engem az üzletfeleinek. Bizton állíthatom, hogy Grisa Lengyelhon-szerte komoly hírnévnek örvendett, mert minden napra jutott vagy fél tucat kliense, úgyhogy cimborám tetemes összegeket kasszírozott azokban az időkben.

Egyszer aztán szenzációs ötlettel rukkolt elő, menjünk fel Pestre, az Erzsébetvárosba, az ottani Klauzál téri piacra, ott nyúzsögnék a lengyelek, nagyot lehetne kaszálni. Hát, jó, menjünk az Erzsébetvárosba meggazdagodni. Akkortájt az átlagos debreceni srácokat varázserővel vonzotta a főváros, olyan csodahely számba ment, mint amilyen manapság New York, mindenki oda vágyott, de csak kevesen utazhattak fel szétnézni.

Autóstoppal indultunk, még alig hajnalodott, sej-haj, hosszú az út az Erzsébetvárosig! Két topis fickó a négyes főtű szélén, nem nyújthattunk valami bizalomgerjesztő látványt. Süvítették el mellettünk a Wartburgok, Skodák, Trabantok, kétségbeesetten lóbáltuk a kezünket, röpke könyörgő pillantásokat vetettünk a sofőrök szemébe, mondhatni, az érzelmi zsarolás bűnébe estünk. Késő délutánra értünk csak fel, éhesek, szomjasak és fáradtak voltunk. A Wesselényi utca felé tartottunk, ahol Grisa egyik spanja lakott (neki mindenhol akadtak spanjai), hogy majd ott fogunk héderezni, és a srác anyja kajával vár minket. Már egészen közel jártunk, amikor a Kertész utcán történt egy kis gikszer. Nem is olyan kicsi. Grisa egyszer csak összecsuplott, mint egy rongybaba, és elterült a járdán. Semmi gond, nyugtatott, van egy ilyen betegségem, néha le kell feküdnöm, nem tudok járni. Pánikba estem. Ebben az idegen nagyvárosban, ahol sosem jártam és senkit sem ismerek, itt vagyok a mozgásképtelen haverommal, most mi lesz. Csak félórát pihenek, biztatott Grisa, aztán mehetünk is tovább. Ott feküdt azon a helyen, ahol összerogyott, feje a járdaszegélyen, teste két parkoló autó közt, a lábai meg kinyúltak az úttestre. És jöttek a kocsik. Nincs gond, mondta sztoikus nyugalommal ha-

Fotó: Fortepan

verom, mert arra mégiscsak képes volt, hogy a lábait magasba emelje, így nem mentek át rajta az autók. Szerencsére nem volt erős forgalom, amint egy járgány közeledett, Grisa, mintha tornagyakorlatot végezne, magasba emelte a csülkeit, aztán ahogy a veszély elmúlt, visszaeresztette az úttestre. Hamarosan arra sétált egy öreg néni, megállt, és szörnyülködve kérdezte, mi történt. Többen is jöttek, így néhány perc múltán kisebb csődület alakult ki körülöttünk. Az emberek együttérzően figyelték barátomat, többen is ajánlkoztak, hogy behúzzák az úttestről, de Grisa figyelmeztette őket, hogy ebben az állapotában nem szabad őt megmozdítani. Csak hagyják őt szépen pihenni, és minden rendben lesz. Akkor meg kis figyelőcsapatot szerveztek, valaki kiállt az úttestre, hogy a forgalmat lassítsa, és létrejött egy nagyobb létszámú körúri, ami figyelmeztette a haveromat a közelgő járművekre és instruálta, hogy mit tegyen. Most emelje fel a lábát! Most leengedheti. Emelje fel gyorsan! Magasabbra! Csak óvatosan! Így már jó lesz. Most visszaengedheti. Arra sétált egy idős férfi, nagy szakállú, pajeszos, fekete kalapos, kaftános, illet korábban csak filmekben láttam, felismertem, hogy vallásos zsidó. Oj-ój, mondta, telefonálok doktorért. Nem emlékszem, hogy kerültünk a rendelőbe, ahol Grisa kapott valamilyen injekciót, amitől megint képessé vált a lábán megállni. Az orvos azzal búcsúzott, nem tudja felfogni, hogy miféle madarak volnánk mi, ezt a titkot nincs ideje megfejteni, ezzel utunkra bocsátott bennünket.

A következő emlékem, hogy Grisa haverjának a lakásán vagyunk és életem legfinomabb vacsoráját eszem, pirosra sült, vastag krumpoli és szalonadarak egy hatalmas tepsiben. Arra sem emlékszem, másnap a Klauzál téri piacon Grisa milyen üzleteket kötött, de ez mellékes is. Az viszont megmaradt, hogy ennyi jóindulattal, segítőkészséggel, önzetlen kedvességgel még életemben nem találkoztam.

Grisa idővel elköltözött Debrecenből, ha a hírek igazak, most egy kanadai kisváros gyülekezetének köztisztelőben álló lelkészeként szolgálja nyáját.

Májusi történetek

Rovatunkban elsősorban a kerületünkben történt évfordulás eseményeket elevenítjük fel, de szemezgetünk a fontos budapesti, illetve magyar vonatkozású évfordulók között is.

MÁJUS 3.
MEGSZÜLETETT HEVESI SÁNDOR (1873-1939)
Az egyik legismertebb színházigazgató, rendező, dramáiró, kritikus, író, műfordító nevével 1964 óta viseli a Pesti Magyar Színház előtti terecske. Pályája a Nemzeti Színházban indult, ennek később igazgatója lett. Ő volt az Erzsébetvárosban működő Thália Társaság (Rottenbiller utca 37.) egyik alapítója és rendezője. Igazgatóként nevéhez fűződik a bérletrendszer bevezetése.

MÁJUS 10.
A ROYAL SZÁLLÓBAN MEGRENDEZTÉK AZ ELSŐ FILMVEVETÉST
(Élő fényképek.) Csodálatos dolog látható a Royal nagyszálló földszinti nagytermében. A Lumière testvérek Lyonban egy zseniális fényképészeti találmányt eszeltek ki, mely valamint a fonográf a hangokat, ez az eseményeket örökíti meg. (Budapesti Hírlap, 1896. 05. 10.)

MÁJUS 15.
MEGSZÜLETETT GYARMATI ANDREA (1954)
Az olimpiai ezüstérmes, Európa-bajnok úszó 1982-ben megkapta a Magyarország örökös úszóbajnoka címet, 1995-ben az Úszó hírességek csarnokának tagjává választották. Gyarmati Andrea ma Erzsébetváros egyik megbecsült gyermekorvosa.

MÁJUS 16.
MEGSZÜLETETT RODOLFO (GÁCS REZSŐ) (1911-1987)
Magyarország máig legismertebb bűvésze, a Rodolfo Grosso művésznevet mestertől kapta. Kamaszként a Károly körút 3. alatti Gál úridivat-üzletben inaszkodott, majd 1930 decemberében az Erzsébet körúti Royal orfeumban vizsgázott.

MÁJUS 19.
MEGSZÜLETETT BAJOR GIZI (1893-1951)
Egyik legnagyobb színésznőnk, a Kossuth-díjas, kiváló művész, a Nemzeti Színház örökös tagja Beyer Gizella néven az Erzsébet körút 1. szám alatt született. Egyelőre nincs emléktábla a házon.

MÁJUS 21.
MEGSZÜLETETT KOVÁCS JÓZSEF (1946-2010)
Autószerelőből egy táncdalfesztiválon (1967) elért siker nyomán avanszálta énekessé, 1989-ben megalapította az Interoperett Kft.-t. Feleségével, Pápa Marianne-nal, Magyarország egyik leggazdagabb üzletasszonyával megvették az addig moziként működő egykori Filmmúzeum épületét, és Belvárosi Színházzá nevezték át.

MEGSZÜLETETT FEHÉR KLÁRA (1922-1996)
Erzsébetváros díszpolgára, író, újságíró műveit kezdetben híres úgynevezett „leleplező riportokat” írt. Később már sokkal finomabban és sokrétűbben ábrázolta az emberi sorsokat. A szocializmus egyik sikeres írója volt. Lakhelyén, a Munkás utca 3/b házon emléktábla áll.

MÁJUS 22.
MEGSZÜLETETT KORCSMÁROS PÁL (1916-1975)
A grafikus, könyvillusztrátor első képregénye 1955-ben jelent meg. Két évvel később a népszerű Füles magazin egyik alapítója. Ekkor születnek máig népszerű Rejtő Jenő-rajzai. Lakhelyén, a Síp utca 16-18-as számú házon nincs emléktábla, sokan azt sem tudják, hogy a kerület lakója volt.

MÁJUS 26.
MEGSZÜLETETT GEDŐ ILKA (1921-1985)
Az itthon méltatlanul kevésbé ismert festő, grafikus 1944-ben az Erzsébet körút 26. alatti sárga csillagos házban is folyamatosan rajzolt. Grafikai a világ legjelentősebb múzeumainak gyűjteményében – többek között a bécsi Albertinában, a londoni British Múzeumban, a New York-i Metropolitan Múzeumban vagy a jeruzsálemi Jad Vasem Művészeti Múzeumban – is megtalálhatóak.

MÁJUS 27.
MEGSZÜLETETT PRESSER GÁBOR (1948)
Erzsébetváros díszpolgára, a Kossuth- és Erkel Ferenc-díjas zeneszerző, zongorista és énekes, érdemes művész a Dob utca 46/b számú házban született. Édesapja a Klauzál téri csarnokban dolgozott, ő pedig a Kertész utcai általános iskolába járt.

MÁJUS 30.
MEGSZÜLETETT KOCSIS ZOLTÁN (1952-2016)
A kétszeres Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zongoraművész, karmester és zeneszerző, Erzsébetváros díszpolgára, a Nemzeti Filharmonikus Zenekar főzeneigazgatója, érdemes és kiváló művész a Kertész utcai zeneiskolában kezdte tanulmányait.

MEGSZÜLETETT MIKLÓS GYÖRGY (1925-2007)
A színművész a híres Klauzál téri Miklós-féle színház alapítójának, Miklósy Gyulának az unokája. A Jászai Mari-díjas, érdemes művész emléktáblája a Dohány utca 57. számú házon látható, ahol utolsó lakása volt.

Nyílászáró-felújítási pályázat magánszemélyek részére

Május 9-ig még lehet jelentkezni arra az önkormányzati támogatásra, amellyel a lakások nyílászáróinak felújításához a kerület lakói maximum 500 ezer forintnyi vissza nem térítendő támogatáshoz juthatnak számlával igazolt költségeik 50 százalékáig. A cél az épületek karakterének megóvása mellett a zajcsökkentés és a lakások hőszigetelésének javítása. A pályázati dokumentumok beszerezhetőek az ügyfélszolgálati irodákon, vagy letölthetők az önkormányzat honlapjáról.

Az Erzsébetváros Kft. GÉPKOCSIVEZETŐT keres

Az önkormányzati cég a gépkocsivezető állásra jelentkezőktől elvárja, hogy rendelkezzenek B kategóriás gépjárművezetői engedéllyel és legalább két éves szakmai gyakorlattal. Előnyt jelent az „emelőhátfalas” jogosítvány és a kisteraúto-vezetői gyakorlat. Érdeklődni a 36/30/979-5420-as telefonszámon lehet.

TERET ADUNK A KREATIVITÁSNAK!

Tervezzük meg együtt a megújuló Klauzál teret!

Szeretnénk, hogy lakóink örömmel és megelégedettséggel használják a megújult parkot, ezért fontosnak tartjuk, hogy bevonjuk őket a tervezésbe. Tavaly a park felújításának tanulmány-terveit véleményezhették, most a játszótér, sportpálya, szabadterei fitness, valamint a kutyafuttató kialakításába szeretnénk Önöket bevonni!

Ismerjék meg a terveket! Részletek: a Klauzál téren kifüggesztett molinókon, az Erzsébetváros Hírei Facebook-oldalon és a www.erzsebetvaros.hu weboldalon, az Erzsébetváros újság áprilisi számának 8. oldalán.

Írják le véleményüket! Várjuk a klauzalter@erzsebetvaros.hu e-mail címen

Ötleteljünk közösen!

HOL ÉS MIKOR?

Május 14-én, szombaton 11 órától a Klauzál téri Családi Napon.

MIRŐL?

Interaktív workshopokon ismerhetik meg a játszótér, szabadterei fitness, sportpálya és kutyafuttató kialakításának terveit, valamint elmondhatják véleményüket, javaslatukat.

MILYEN PROGRAMOKKAL KÉSZÜLÜNK MÉG?

- Zöld könyvtár
- Kézműves program (fűfej-készítés),
- Bringaturmix - *tekerd meg a saját koktélot!*
- Felelős Gasztrohős Alapítvány programjai a fenntartható étkezésről
- Növénycsere
- Arcfestés

Minden erzsebetvárosit szeretettel látunk!

Iratkozzon fel hírlevelünkre: <https://www.erzsebetvaros.hu/newsletter>

HIRDETÉS

HA SZOMBAT, AKKOR PATIKA PATIKASZOMBAT!

15% KEDVEZMÉNY SZOMBATONKÉNT

SZENT KOZMA GYÓGYSZERTÁR

1074 BP., ALSÓERDŐSOR U. 7. (A KÓRHÁZNÁL)

+36 1 343 5230, +36 20 583 6546

H-P: 8:00-20:00, SZ: 8:00-13:00

SZÉLES ÁRUKÉSZLETTEL, SZAKÉRTELEMMEL VÁRJUK ÖNÖKET!

Az akció érvényes minden recept nélkül kapható nem támogatott termékre, az üzletekben történő vásárlás esetén 2022. december 31-ig. A részletekről érdeklődjön a patikákban. Más akcióval össze nem vonható.

Tiszta utca, rendes ház pályázat

Melyik lesz a legszebb utca Erzsébetvárosban? Az önkormányzat idén is kiírta pályázatát, amelynek segítségével a lakóközösségek egymással versenyezve tehetik szebbé, tisztábbá a környezetüket.

Idén is elindult pályázatunk, melynek keretében a lakóközösségek védelmükbe vehetik a házuk előtti közterületeket, és versenyezhetnek egymással: vajon kié lesz a legszebb utca Erzsébetvárosban?

A versenyen az első 50 jelentkező vehet részt, végül pedig az első 25 legjobban teljesítő lakóközösséget összesen 11 350 000 forint pénzbeli adománnyal jutalmazzuk.

Pályázzanak 2022. május 31-ig, és bizonyítsuk be együtt, hogy Erzsébetváros az egyik legszebb hely a világon! További információkat az alábbi oldalon találhatnak: <https://www.erzsebetvaros.hu/page/tiszta-utca-rendes-haz-2022>

APRÓHIRDETÉSEK

Házhoz megyek! Fogászati készítését, javítását vállalom garanciával. Hívjon bizalommal: 06-20-980-3957!

Pedikúr 30 éves gyakorlattal! Házhoz megyek bármilyen korosztálynak, férfiak számára is. Tel: 06-20-938-9031

Szakápolás, gyógytorna, rehabilitáció, gondozás, akár 24 órában, mindez otthonában. 06-30-247-1095

KASTÉLYOK BERENDEZÉSÉHEZ vásárolok festményeket, ezüstöket, bronzokat, órákat, bútorokat, porcelánokat, katonai tárgyakat stb., hagyatékokat. Üzlet: 06-20-280-0151, herendi77@gmail.com

Minőségi lakásfelújítás. Komplex fürdőszoba-, konyhafelújítás, festés, mázolás, tapetázás, kültér, beltér. Ingyenes árajánlat, kiszállítás, árbeszerzés. www.pecoproject.hu, 06-20-424-0227

Asztalosmester mindenféle asztalosmunkát vállal: ajtó-, ablak-, bútorgyártás, -javítás. Ingyenes felmérés. Tel.: 06-20-957-9533

Életjáradéki szerződést kötnék. Megbízható, gondoskodó, kisgyermekes házaspár. Keressen bizalommal. Fadgyas Nikolett, 06-20-270-7575

Vízszelést vállalom, felújítás, javítás, teljes körű kivitelezés. Séra Barnabás, 06-70-288-9954

Magas áron vásárolunk mindennemű régiséget! Bútorokat, festményeket, dísz tárgyakat, könyveket, érmekeket, órákat, bundákat, komplett hagyatékokat, díjtalan kiszállással. Jakab Dorina, 06-20-365-1042

INGATLANIRODÁNK eladó lakásokat keres! Jutalék 3,5%, ügyvéd ingyen, külföldi vevők elérése. Ismerős lakása eladó? Hívjon, Ön is jutalékot kap! 06-20-9-600-600

Közös képviselőt, társasházkezelést! Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter, 06-70-383-5004

ERÖMŰVHÁZ

Az ERÖMŰVHÁZ műsorkínálata 2022. május 5. és május 31. között. A programok változhatnak. Az ajánlónkban szereplő eseményekkel kapcsolatban mindig tekintsek meg az aktuális információkat a kulturális intézmény honlapján: www.eromuvhaz.hu

K11 Művészeti és Kulturális Központ

Budapest VII. ker., Király utca 11. Jegyek kaphatók online a jegy.hu és a jegy1.hu oldalakon, valamint a helyszínen hétköznapokon 10 és 16 óra között, és rendezvények kezdete előtt. További információ: www.facebook.com/kiralyutca11 és www.k11.hu, e-mail: titkarsag@eromuvhaz.hu.

Május 5., 10:00
ESÉLYEGYENLŐSÉGI NAP - A Baltazár Színház és a Parafónia zenekar előadása. Ingyenes

Május 6., péntek 17:00
TÜZZOMÁNC ÉS ÉKSZERKÉSZÍTŐ WORKSHOP
Jegyr: 4000 Ft

Május 10., kedd 19:00
BÁCSKAI JULI PSZICHOSZÍNHÁZA
Bácskai Juli pszichológus forgatókönyvére neves színészek improvizálnak. Jegyr: elővételben 2500 Ft, az előadás napján 3200 Ft

Május 10., 18:00
KREATÍV ÍRÁS - slam poetry Horváth Kristóf Színesz Bob és Bárany Bence vezetésével. Jegyr: 7000 Ft

Május 11., szerda 19:00 KVÍZEST. Jegyr: 1000 Ft

Május 12., csütörtök 10:00
SENIOR 50 + JÓGA - 51 év feletti jógázni vágyóknak, és nem csak időskorúaknak. Szeretettel várjuk azokat, akik egy bizonyos kor felett is aktív életet élnek és ezt meg is szeretnék tartani. Vezető: Kotroczó Ferencné, Manyi - senior jógaoktató. Jegyr: 600 Ft/alkalom, 2000 Ft/4 alkalom

Május 12., csütörtök 17:00
MANAGE IT YOURSELF kerekasztal-beszélgetés - Fenntarthatóság a design világában. A Moholy-Nagy Művészeti Egyetem design- és művészetmenedzsment szakjának programja. Jegyr: 500 Ft

Május 13., péntek 19:00
KEDVENC DALAIM - Hegyi György vendége: OLÁH IBOLYA. Jegyr: 1000 Ft

Május 16., hétfő 19:00
OLVASÓKÖR GRECSÓ KRISZTIÁNNAL
Jegyr: 1000 Ft

Május 17., kedd 16:00
ZUMBA LINE DANCE - Könnyített zenés torna nem csak fiataloknak. Jegyr: 500 Ft, mozgássérült-igazolással ingyenes

Május 17., kedd 18:00
KREATÍV DALSZÖVEGÍRÁS - Dalszövegíró meseterkurzus a legjobb mai magyar szövegírókkal - LOVASI ANDRÁS. Jegyr: 10 000 Ft

Május 19., csütörtök 10:00
SENIOR 50 + JÓGA - 51 év feletti jógázni vágyóknak, és nem csak időskorúaknak. Szeretettel várjuk azokat, akik egy bizonyos kor felett is aktív életet élnek és ezt meg is szeretnék tartani. Vezető: Kotroczó Ferencné, Manyi - senior jógaoktató. Jegyr: 600 Ft/alkalom, 2000 Ft/4 alkalom

Május 20., péntek 19:00
KISS PÉTER ELŐADÁSA. Jegyr: 1000 Ft

Május 21., szombat 10:00
MANERA WORKSHOP - Kiss-Baraksó Alexandra bioworkshopja. ingyenes

Május 21., szombat 19:00
PARDON ME! KONCERT
A Szabad a színpad tehetségkutató verseny III. helyezett zenekarának koncertje. Jegyr: 1000 Ft

Május 25., szerda 18:00
WORKSHOP A VÁSZNONSÁKOSLÁNY VEZETÉSÉVEL - Dezodor és fényvédő ajakír készítés. Jegyr: 2000 Ft

Május 26., csütörtök 10:00
SENIOR 50 + JÓGA - 51 év feletti jógázni vágyóknak, és nem csak időskorúaknak. Szeretettel várjuk azokat, akik egy bizonyos kor felett is aktív életet élnek és ezt meg is szeretnék tartani. Vezető: Kotroczó Ferencné, Manyi - senior jógaoktató. Jegyr: 600 Ft/alkalom, 2000 Ft/4 alkalom

Május 26., csütörtök 18:00
ÚJHÁZI ADRIENN KIÁLLÍTÁSA - FINISSZÁZS
Ingyenes

Május 31., kedd 16:00
ZUMBA LINE DANCE - Könnyített zenés torna nem csak fiataloknak. Jegyr: 500 Ft, mozgássérült-igazolással ingyenes

Róth Miksa Emlékház és Gyűjtemény

Budapest VII. ker., Nefelejcs utca 26. Jegyek kaphatók online a jegy.hu és a jegy1.hu oldalakon, valamint a helyszínen. www.facebook.com/rothmuzeum és www.eromuvhaz.hu, e-mail: titkarsag@eromuvhaz.hu

Május 7., szombat 15:00
RÓTH MIKSÁTÓL RÓTH MIKSÁIG - Városterületi séta. Külső-Erzsébetváros, Csikágó történetéről. Jegyr: 1500 Ft

Május 14., szombat 11:00
Az 5+1 harmadik, májusi alkalmán megmutatjuk, miként kapcsoljuk az utazás fogalmát a múzeum gyűjteményéhez, bejárjuk a világot Franciaországtól Japánig, felpattanunk a MÁV vonatjaira, és megpihenünk csendes folyópartokon Németország tájain. Jegyr: 1000 Ft

Május 21., szombat 11:00
PINCÉTŐL A PADLÁSIG - épülettörténeti séta. Épülettörténeti sétánk során megismerkedünk a Mester, Róth Miksa az épületben töltött mindennapjaival. Jegyr: 1500 Ft

Május 28., szombat 10:30
ÁLTALÁNOS TÁRLATVEZETÉS - a résztvevők a séta során a művész életével és munkásságával is megismerkedhetnek. Jegyr: 1000 Ft

Május 29., vasárnap 17:00
RÓTH SZALON - TAVASZ - Róth Miksa és családja egykori otthonában programunkon a zene kap kiemelkedő szerepet. Ezúttal Román Mikola (hegedű) és Hosung Chung (cselló) koncertjét hallgathatjuk meg. Jegyr: 1000 Ft

<https://www.rothmuzeum.hu/programok>

Folyamatosan igényelhető programjaink csoportok számára, előzetes bejelentkezést követően:
- tárlatvezetés az állandó kiállításokon
- épülettörténeti séta
- múzeumpedagógiai foglalkozások (6-18 éves korosztály)
További információ:
rothmuzeum@eromuvhaz.hu

Budapest VII. ker., Csányi u. 5. Telefon: +36 1 369 3688, e-mail: csanyi5@eromuvhaz.hu, nyitvatartás: hétfőtől csütörtökig és vasárnap 14-18 óráig, pénteken: 10-14 óráig, szombaton: zárva. Jegyek kaphatók a helyszínen a nyitvatartási időben és a rendezvények előtt.

Május 5., csütörtök 18:00
SZUNYOGH SZABOLCS ONLINE ELŐADÁSA - Trockij, a szovjet forradalom zsidó vezére. Ingyenes

Május 8., vasárnap 16:00
ZSIDÓ GASZTRONÓMIAI SÉTA FÜSZERES ESZTERREL - Erzsébetvárosban. Jegyr: 2000 Ft

Május 12., csütörtök 18:00
VOLT EGY ÉV. 1980! - zenés múltba néző. Jegyr: 1500 Ft

Május 15., vasárnap 16:00
SZERELEM AZ ERZSÉBETVÁROSBAN - Az Erzsébetvárosi Zsidó Történeti Társaság kiállításának szobáit TÉRI SÁNDOR színművész tölti meg szerelmes irodalommal. Jegyr: 1500 Ft

Május 19., csütörtök 17:00
GASZTRO-WORKSHOP FÜSZERES ESZTERREL - Zsidó tapasok. Jegyr: 10 000 Ft

Május 22., vasárnap 16:00
HÍRES ZSIDÓK ERZSÉBETVÁROSBAN 2. RÉSZ - Séta Deák Gáborral. Jegyr: 2000 Ft

Május 26. - június 20.
LAUDER TEHETSÉGHÁZ KIÁLLÍTÁSA
Ingyenes

Május 29., vasárnap, 17:00
KÖNYVBEMUTATÓ - Dévavári Zoltán: Egy elmesélhetetlen történet. Ingyenes

helyszín:
K11 Művészeti és Kulturális Központ Udvara
(1075 Budapest, Király u. 11.)

BELÉPŐ: 1000 FT
A belépő megvásárolható a jegy1.hu és a helyszínen.

HERNÁDHÁZ - PESTI MOZI

Budapest VII. ker., Hernád u. 46. Jegyek kaphatók online a jegy.hu és a jegy1.hu oldalakon, valamint a helyszínen. <https://www.facebook.com/pestimoz> és www.hernadhaz.hu, e-mail: pestimoz@eromuvhaz.hu

Május 14., szombat 15:00
ROXFORTI TERÁPIA - Klinger Mária pszichológus és irodalomterapeuta foglalkozása. Az árnyékszemeiségünket tárjuk fel a Harry Potter és a Főnix Rendje című 5. kötet segítségével. Jegyr: 4000 Ft

Május 20., szerda 18:00
TÁRLATVEZETÉS - A pesti mozik története elevenedik meg. Tárlatvezetés vetítéssel, beszélgetéssel. Jegyr: 500 Ft

Május 27., szerda 17:00
KAPCSOLATOK - terápiás filmklub Imrei Andrea vezetésével. Terápiás filmklub, amelynek keretében jelentős alkotók filmtörténeti jelentőségű filmjein keresztül vizsgáljuk különféle emberi kapcsolatainkat, ezek nehézségeit és megoldási alternatíváit. Jegyr: 4000 Ft

Szusi szerint

A Spinoza

Othonos, családi hely a Spinoza kávéház, cukki kis ékszerdoboz a bulinegyed kel-
lős közepén. A zongoránál fess fiatalember
slágereket játszik, aprócska asztaloknál teri-
tenek, semmi puccoskodás, hívogat a han-
gulata, amerre csak nézel, ha hagyják. De
nem hagyják. Fut eléd Barbara, szedi rólad
a kabátod, adja a kezébe a velkámdrinket,
tol előre Budapest legkisebb színháztermé-
be, ahol épp a Sabbathsong Klezmer Band
zenél. Muszáj mozdulni, a muzsika magával
sodor, felemel, megforgat, mire észhez térsz,
hirtelen véget ér, s Barbarának alig sikerül
kimenteni a kiáradó, ezernyelvű embertö-
megből, leültetni egy újabb pohár borral.

Mosolyogva érkezik Takács Imi étterm-
vezető, tizenöt éve dolgozik a Spinozában,
amely szerinte magyaros zsidó étterem.
Nem kóser, de nyugodtan lehet itt zsidó
bölcseket olvasni egymásnak. Imi logis-
ztikázza a betérőket, hiába, hát nincs
hely, de kis türelem, igyanak párat, aztán
előbb-utóbb nagy szeretettel elkezdene
etetni. Én sóletet kóstoltam, amit persze
nem illik összetéveszteni a babfőzelékkel,
egészen más műfaj. Ezt a zsidó egytálélt
nagyon macerás elkészíteni: kemencében
vagy sütőben sül legalább nyolc órán át.

Sólét

- Hozzávalók:**
 50 dkg szárazbab (tarka, előző este beá-
 zatva, többször öblítve)
 15 dkg csicszeriborsó (ha száraz, előző este
 beáztatva, többször öblítve)
 10 dkg gersli (előző este beáztatva, több-
 ször öblítve)
 2-3 fej vöröshagyma dinsztelve libazsiron,
 zúzott fokhagymával, kis fűszerpaprikával
 1-1,5 kg hús vegyesen: marhanyak
 kockázva, füstölt hús, libacomb, libamell,
 inyencek marha velős csonttal is gazda-
 gíthatják
 6 db megmosott tojás héjastul
 3-4 db burgonya egészben megpucolva
 só, őrölt feketebors

A Spinoza-féle sólethez kerületi hentestől
veszik a marhanyakat. Azt felkockázzák, a
babhoz rakják a krumplit, az árpagyöngyöt,
a csicszeriborsót, belekeverik a libazsiron
dinsztelt hagymát, óvatosan belenyomják
a héjas tojásokat, felöntik annyi vízzel, hogy
pont ellepje, fűszerezik, sózzák, és a lefedett
tűzálló edényt a sütőbe tolják. 110 fokon
kell készíteni, akkor érnek szépen össze az
adalékok. Tálalás előtt a tojást megpucolják,
a krumplikat feldarabolják, ezekkel díszítik a
sóletet, meg néhány cikk kovászolt uborkát
hajtanak a tetejére. Csak a harmónia végett.
Én kacsasütő tálban sütöm majd, péntek
este betolom a sütőbe, hogy szombaton
ne kelljen vele babrálni. A sólet története
ugyanis a sabbathhoz, azaz a szombathoz
kapcsolódik, ami a zsidó hagyomány szerint
pihenőnap, amikor főzni sem szabad.

Mazel tov!
Szusi

KERESZTREJTVÉNY

ROSSZ MODORÚ, PIMASZ SEJTÉS	A POÉN 1. RÉSZÉ	TOVAÚZ A KUTYA	EGYKORI KELME-MÉRTÉK	SPANYOL ÉS SVÉD AUTÓK JELZÉSE	LITER, ROVIDÉN	KORAI GYÜ-MÖLCS	ENERGIA, ROVIDÉN	LISTA-VEZETŐ AZ ITT LEVŐ	MEG-TAGAD, ELUTASÍT					
					SELYPÍT									
A VANÁDIUM VEGYJELE KUCKÓ				ÉBREDŐ				GRAMM, ROVIDÉN						
DORONG VÉGEI!			ELŐRE LÁTOTT					AKADÁLY			TISZTA, CSINOS	FÉLTÓN VEDEL-MEZŐ	A PARKO-LÓ JELE	MEZEI RÁG-CSÁLÓ
ÖSSZE-FÜGGÉS-TELEN (BESZÉD)			PIACI MÉ-RÓSÚLY			A POÉN 2. RÉSZÉ	ÜGY							C
EMBERI TÁPLÁLÉK					ÉSZ ÉRTELEM				KÖTÖR-MELÉK					
RÓMAI 50-ES		NYOMDAI NYOMÓ-LEMEZ						LAPOS HEGY-TETŐ					HANOI RÉSZÉ!	
VÉGRE ÉRTEM!		RÓG		SZÁMÁRA				FAFAJ					MŰVÉSZI ALKOTÁS	
BELÜL KAVAR!			JELEZ A KEZÉVEL						ÉRZÉK-SZERV				KÁRTYA-LAP	
FŐZELÉK-NÖVÉNY			PÁRATLAN CSEL!			DÍJAZ JUTALMAZ	KIEJTETT BETŰ							SZŰR-SZÉLEKI!
						KÖLTŐZŐ MADÁR					MOBIL-ÜZENET			
						IPSZILON					SIEMENET			VOLT, ROVIDÉN
LÁTNI KEZD!	T										ÁLLATI SZARU-KÉPZŐD-MÉNY			

GYERMEKREJTVÉNY

Milyen úton gurul a labda a kisfiúhoz?

Írj az ábra üres négyzeteibe 1 és 6 közötti egész számokat úgy, hogy minden sorban, minden oszlopban, az átlókban és a vastag vonalakkal határolt területeken belül minden szám egyszer forduljon elő!

	4	5	1	6
		2	3	
		4	6	
	5	3	2	1

Találd meg a két kép közti öt apró különbséget!

Megfejtések:

Oldtimer Show
2022. május 13-15.
www.oldtimershow.hu

KIPUFOGÓ KLINIKA
 KIPUFOGÓ, KATALIZÁTOR, FLEXIBIL
 MŰSZAKI VIZSGA
 1141. Bp. Fogarasi út 189.
 Tel: 06/1-383-8055
 www.kipufogo.hu

A lap terjesztésével
 kapcsolatos észrevételeiket
 kérjük jelezzék az
ujság@erzsebetvaros.hu
 e-mail címen